

Tornion kaupunki

**Tornion kaupungin
tarkastuslautakunta**

**ARVIOINTI-
KERTOMUS**

2018

Tornion kaupungin arviointikertomus 2018
Tornion kaupungin tarkastuslautakunta
Suensaarenkatu 4, Tornio

Kannen ja sivun 37 kuva: Juha Åman
Valokuvat: Merja Sorjanen , Anna-Erika Heikkilä ja Tuija Palosaari
Taitto- ja painotyö: Länsi-Pohjan Kirjapaino Oy, Kemi 2019

SISÄLLYSLUETTELO

TARKASTUSLAUTAKUNNAN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	4	Kansalaisopisto	35
TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA	5	Nuorisotoimi	35
Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano	5	Kulttuuritoimi	35
Arviointitoiminta	5	Liikuntatoimi	36
Tarkastustoiminta	9	TEKNISET PALVELUT	38
Sidonnaisuusilmoitusten ilmoittamisvelvollisuuden valvonta	9	Yleistä	38
Toimintavalmiuksien kehittäminen	9	Kunnallistekniikka	38
VUODEN 2017 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	10	Kaavoitus ja mittaus	40
VALTUUSTON ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN JA NIIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	11	Tilapalvelut	41
Toiminnalliset tavoitteet ja toteutuminen	11	Jätehuolto (Perämeren jätelautakunta)	41
Tornion kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmän periaatteet	11	Ympäristöpalvelut (Meri-Lapin ympäristölautakunta)	42
KESKUSHALLINTOPALVELUT	13	KAUPUNKIKONSERNI	43
Sisäinen valvonta, riskien hallinta ja palvelujen sujuvuus	13	Tornion Energia Oy	43
Elinkeinojen kehitys	14	Tornion Vesi Oy	43
Team Botnia Oy	15	Tornion Vuokra-asunnot Tornion Krunni Oy	44
Yhteistyö ja kansainvälinen toiminta	16	Tornion Palveluasunnot Oy	44
Tornionlaakson neuvosto	16	Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti Oy	44
Perämeren kaari	16	Tornion Vuokra-asunnot Oy	44
Ystävyysskaupunkitoiminta	16	Tornion oppilasasuntola Oy	44
Hallintopalvelut	17	Bottenvikens Reningsverk Ab (BRAB)	45
Henkilöstö	17	Tornion Keilahalli Oy	46
Taloushallinto	19	Kiinteistö Oy Tornion Kisakoti	46
Työllisyyden edistäminen	19	Työvoimalasäätiö	46
HYVINVOINTIPALVELUT	21	Hankkeet 2018	47
Yleistä	21	Kuntakonsernin tunnusluvut vuosilta 2017 ja 2018	49
Terveyspalvelut	21	TALouden TASAPAINOTTAMISEN ARVIOINTI	50
Erikoissairaanhoido, ensihoito ja apuvälinepalvelut	23	PERHEILLE PARASTA - TYÖNILOA TYÖNTEKIJÖILLE	52
Vanhus- ja hoitopalvelut	23	POIMINNOT	53
Sosiaalityö ja vammaispalvelut	24	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE JA ALLEKIRJOITUKSET	54
Sosiaalityö	24		
PAalvelukartta	26		
SIVISTYSPALVELUT	30		
Yleistä	30		
Varhaiskasvatus	30		
Peruskoulutus	30		
Toisen asteen koulutus	33		
Lukiokoulutus	33		
Kirjastotoimi	33		
Aineen taidemuseo	34		
Maakuntamuseo	34		

TARKASTUSLAUTAKUNNAN PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Arvoisa lukija,

Tarkastuslautakunta jatkoi määrätietoista sille kuuluvaa lakisääteistä työtään paneutumalla asioihin syvällisesti, kuunnellen, tutkien ja kysellen. Lautakunnan puolesta haluaisinkin kiittää kuntalaisia, työntekijöitä ja virkamiehiä yhteistyöstä, jota olette kanssamme tehneet. Asiat ovat harvoin yksiselitteisiä tai mustavalkoisia ja siitä syystä olemme pyrkineet tarkastelemaan asioita eri näkökulmista ja kuulemalla niin työntekijöitä, johtavia virkamiehiä, kuin kuntalaisiakin asioissa, joihin otamme kantaa. Pelkän tuntuman perusteella emme kuitenkaan voi kirjoittaa kertomusta ja siksi luvuilla ja tilastoilla on oma roolinsa arvioinnissa.

Kertomuksessa näkyy vahvasti edellisen ja sitä edellisen arviointikertomuksen asioita. Yhtä tärkeä tehtävä on seurata toimenpiteitä, joita arvioinnin jälkeen tapahtuu, kuin tehdä uusia havaintoja. On myös luonnollista, että samoja asioita esiintyy pitkän aikaa arvioinneissa ja tarkastelussa, koska asiat ovat harvoin pikaisesti korjattavissa. Yhtenä painopistealueena vuoden 2018 arvioinnissa oli hyvinvointipalvelut, jotka olivat viime vuonna myllerryksessä siirryttäessä monien palvelujen osalta Mehiläinen Länsi-Pohjaan. Vanhuspalveluiden riittävyys ja resurssien kattavuus sekä työhyvinvointi nousevat esiin arvioinnissa.

Varhaiskasvatuksen haastava tilanne, paikkojen riittävyys, järjestäminen ja alueellinen kattavuus ovat edelleen arvioinnin kohteena. Yhteisöllisyys on merkittävä arvo ja siitä syystä tarkastelimme lähipalveluiden alueellista kattavuutta ja lapsimäärien kehitystä peruskoulujen ja päivähoidon osalta.

Sote-valmisteluun on käytetty paljon energiaa ja valmistelun osalta tehtyä työtä voinee hyödyntää jatkossa. Merkittävä työpanos ei ole konkretisoitunut maakunta- ja sote-uudistuksen kaaduttua ja sikäli on vaikea arvioida, kuinka kehittämistyöhön käytetty aika tulee tuottamaan tulosta. Olemme paneutuneet arviointikertomuksessa myös terveyspalvelujen ulkoistamiseen erityisesti henkilöstön näkökulmasta sekä vanhuspalveluiden tilanteeseen. Jälkimmäisessä etenkin kotiuttamisprosessit ja kotihoidon tilanne nousevat esille.

Lautakunta näkee vahvasti, että liikunnalla ja harrastusmahdollisuuksilla on suuri merkitys ihmisen hyvinvoinnille ja terveydelle. Suurta osaa kertomuksessamme näyttelee edelleen kehitystyö mm. liikuntatoimen osalta. Perheiden yhdessä tekeminen, sosiaalisuuden lisääminen ja ennaltaehkäisevä työ terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, on perustavaa laatua oleva kokonaisuus, johon on todella panostettava.

Hankkeiden ja kehitystyön osalta olemme monella alueella edelläkävijöitä, mutta joillakin alueilla kehittämistyölle ei ole resursseja. Strategian perustana on, että Tornio on onnellisten asukkaiden, uudistuvien palveluiden ja menestyvien yritysten vetovoimainen rajakaupunki. Sen sisälle mahtuu paljon asioita: onko työtä tarjolla, onko palveluja tarjolla, onko viihtyisyyttä, tekemistä, turvallista ja hyvät asumismahdollisuudet? Kertomukseen ei mahdu koko laajaa kirjoa, mutta olemme pyrkineet tuomaan asioita esille, joihin on mahdollista vaikuttaa. Emme edelleenkään halua kirjoittaa historiaa vaan viitoittaa tulevaisuutta.

Mielenkiintoisia lukuhetkiä toivottaen, kehitysmieltä nostattaen ja kiittäen päästän sinut nyt kertomuksen pariin.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Mari Tuomaala'.

Mari Tuomaala

TARKASTUSLAUTAKUNTA JA TARKASTUSTOIMINTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston asettama lakisääteinen lautakunta, jonka tehtävistä on määrätty kuntain 121 §:ssä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kaupungin hallinnon ja talouden tarkastaminen sekä arvioinnin järjestäminen. Keskeisimpänä tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kaupunginvaltuusto valitsi 7.6.2017 tarkastuslautakuntaan toimikaudeksi 2017-2021 seuraavat yhdeksän jäsentä:

Mari Tuomaala, pj.

Juha Berg, vpj.

Johanna Aarnio-Keinänen

Pekka Hacklin

Anne Harri

Paavo Nygård

Vilho Tikkanen

Hannu Uusitalo

Tiina Väkeväinen

Kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut arkistosihteerinä Merja Sorjanen.

Arviointitoiminta

Tarkastuslautakunta on arvioinut vuoden 2018 toimintaa ja taloutta määrittelemiensä arviointiperiaatteiden ja hyväksymänsä arviointisuunnitelman ja työohjelman mukaisesti. Arviointisuunnitelma käsittää lautakunnan koko toimintakauden. Tavoitteena on, että toimikauden arvioinnit kattavat koko kaupunkikonsernin toiminnan. Työohjelma laaditaan vuosittain arviointisuunnitelman pohjalta.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina tilivuonna 2018 olivat koko kaupungin johtaminen ja hallinto, hyvinvointipalvelut sekä konserniyhteisöt ja omistajaohjaus. Työohjelma tilivuonna 2018:

Kokousaika	Arvioitavat asiat	Kuultavat/haastateltavat
30.8.2018	Arviointisuunnitelma, sidonnaisuusilmoitukset	
12.9.2018	Talouskatsaus/osavuosikatsaus 2/2018 Talouden seuranta ja tasapainottamistoimenpiteet	Talusojohtaja Anne Vuorjoki
28.9.2018	Henkilöstön edustajien kuuleminen Tarkastuslautakunnan talousarvio 2019 ja suunnitelma 2020-2021	Pääluottamusmiehet (Super, Tehy, Juko, JHL, Jyty)
25.10.2018	Vanhus- ja hoitopalvelut (vanhushuolto ja kotipalvelut) Kaupungin riita-asiat/oikeusjutut/taloudelliset riskit, tarkastuslautakunnan rooli jääviysasioissa, riskiroolit toimielimissä Selvitykset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2017	Johtava hoitaja Maarit Alalahti Kaupunginlakimies Hannu Markkula
28.11.2018	Hyvinvointipalvelut: - siirtyminen Mehiläiseen - ostopalvelut - tilaaja-tuottajamalli - hoitotakuun toteutuminen - hoitoketjun toimivuus - henkilöstö Talouskatsaus/osavuosikatsaus 3/2018 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	Perusturvajohtaja Leena Karjalainen Johtava lääkäri Pertti Sakaranaho Talusojohtaja Anne Vuorjoki
19.12.2018	Sote- ja maakuntauudistus Omistajaohjauksen ja konserniohjauksen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen Sosiaalityö, vammaispalvelut, lastensuojelu Työsuojeluasiat Tilintarkastajan väliraportti	Kaupunginjohtaja Timo Nousiainen Sosiaalityönjohtaja Juha Fränti Työsuojeluvaltuutetut Outi Rämö ja Ilkka Häkkinen Työsuojelupäällikkö Marja Mathlein

23.1.2019	<p>Hyvinvointipalveluiden palvelustrategioiden toteuttaminen, toiminnan järjestäminen tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla</p> <p>Hyvinvointipalveluiden investoinnit</p> <p>Kilpailuttaminen sosiaali- ja terveystoimessa</p> <p>Talouden tasapainottamistoimenpiteet ja tuottavuuden parantaminen</p> <p>Terveyspalvelut (sis. perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido)</p> <p>Yhteistyö ja organisointitavat (kuntayhtymät, yhteistyösopimukset; esim. vastuukuntamalli jne.)</p>	<p>Perusturvajohtaja Leena Karjalainen</p> <p>Taluspäällikkö Raila Peltola</p> <p>Johtava lääkäri Pertti Sakaranaho</p>
20.2.2019	<p>Kuntastrategian tavoitteet ja toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa</p> <p>Teknisten palvelujen kuuleminen</p> <p>Sivistyspalveluiden kuuleminen</p> <p>Konserniyhtiöiden kuuleminen: - Tornion Vesi Oy - Tornion Vuokra-asunnot Oy - Team Botnia Oy</p>	<p>Kehitysjohtaja Sampo Kangastalo</p> <p>Tekninen johtaja Markus Kannala</p> <p>Sivistystoimenjohtaminen Ilkka Halmkrona</p> <p>Toimitusjohtaja Juha Ylioinas</p> <p>Toimitusjohtaja Ulla Juntunen</p> <p>Toimitusjohtaja Jukka Kujala</p>
20.3.2019	<p>Konserniyhtiöiden kuuleminen: - Tornion Energia Oy - Bottenvikens Reningsverk Ab</p> <p>Perheille parasta, työhyvinvointia työntekijöille</p> <p>Alustava tilinpäätöksen esittely (eurot)</p>	<p>Toimitusjohtaja Jukka Järnström</p> <p>Toimitusjohtaja Allan Fjellvind</p> <p>Projektikoordinaattori Jaana Sahi</p> <p>Talusojohtaja Anne Vuorjoki</p>
17.4.2019	<p>Tilinpäätökset esittely</p> <p>Arviointikertomuksen valmistelu</p>	<p>Kaupunginjohtaja Timo Nousiainen Kehitysjohtaja Sampo Kangastalo Perusturvajohtaja Leena Karjalainen Sivistystoimenjohtaja Ilkka Halmkrona Tekninen johtaja Markus Kannala Talusojohtaja Anne Vuorjoki Pääkirjanpitäjä Tuula Saari</p>

Kokousaika	Arvioitavat asiat	Kuultavat/haastateltavat
6.5.2019	Osavuositarkastus, arviointikertomuksen valmistelu	
15.5.2019	Henkilöstöraportti	Henkilöstöpäällikkö Anja Huhtanen
22.5.2019	Tilintarkastajan loppuraportti Tilintarkastuskertomuksen käsittely	Vastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana
27.5.2019	Arviointikertomuksen hyväksyminen	
5.6.2019	Arviointikertomuksen luovutus	

Arviointia tehdessään tarkastuslautakunnalla on ollut pohjana Tornion kaupunkistrategia 2014-2017, sillä sitä on hyödynnetty vielä tilivuoden 2018 talousarviovalmistelussa. Uusi, vuosien 2017-2021 kaupunkistrategia, valmistui vasta vuoden 2018 alussa ja se ohjaa talousarvion valmistelua kokonaisvaltaiseksi vasta talousarviovuodesta 2019 lähtien. Lisäksi tarkastuslautakunnalla on arviointityössä ollut pohjana talousarvio ja -suunnitelma 2018-2020 sekä vuoden 2018 talousarvio, hyväksytyt käyttösuunnitelmat, hyvinvointikertomus/-suunnitelma sekä vuoden 2018 tilinpäätös.

Tarkastuslautakunnan kuulemis- ja arviointivaiheen työ on vuorovaikutteista. Arviointityössä tarvitsemaa tietoa kertyy myös kaupunginjohtajan ja muiden viranhaltijain asiantuntijoiden ja lautakuntien puheenjohtajien sekä konserniyhtiöiden vastuunalaisen toimihenkilöiden kuulemisista.

Arviointityössä pohjana ovat myös tarkastuslautakunnan omat havainnot toiminnasta sekä tilintarkastusyhteisön tarkastuskertomukset. Niiden lisäksi huomioidaan palautteet, joita saadaan eri tavoin palvelujen käyttäjiltä ja kaupungin henkilöstöltä.

Tarkastuslautakunnan arviointityön tulokset kootaan vuosittain arviointikertomukseen, joka käsitellään valtuustossa yhtä aikaa tilinpäätöksen kanssa. Kaupunginhallitus pyytää käsittelyn jälkeen vastaukset arviointikertomuksen kannanottoihin ja suosituksiin ja ne käsitellään kaupunginvaltuustossa syksyn aikana.

Tarkastuslautakunnan jäsenistä eivät esteellisinä osallistuneet Juha Berg sosiaali- ja terveyslautakunnan, Tiina Väkeväinen sivistyslautakunnan ja teknisten palvelujen lautakunnan, Johanna Aarnio-Keinänen sivistyslautakunnan sekä Paavo Nygård Tornion Vesi Oy:n arviointiin.

Tarkastuslautakunnan jäsenen keväiseen kuuluu arviointikertomuksen laatiminen. Kuvassa Mari Tuomaala ja Hannu Uusitalo keskittyvät oman vastualueensa tekstin laatimiseen.

Tarkastuslautakunta tutustui Tornion päiväkeskustoimintaan ja vieraili Saarenvireessä ja terveyskeskuk-sen vuodeosastolla. Kuvassa Saarenvireen toimitusjohtaja Tuomo Hokkinen esittelee Saarenvireen toimintaa.

Tarkastustoiminta

Tornion kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastuspalvelut kilpailutettiin ja valtuusto hyväksyi 26.2.2018 uudeksi tilintarkastusyhtiöksi vuosiksi 2018-2020 KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n.

Asiakasvastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Tapio Raappana. Avustavina tarkastajina toimivat Niko Mykkälä (BBA), Matti Keskitalo (KTM), Viivi Puuronen (KTM) ja Anna Romppainen (HT, KHT). Muihin tarkastuspalveluihin, kuten erityistehtäviin sekä EU-hankkeiden tarkastuksiin KPMG on nimennyt Juha Väärälän (JHT, KHT). Hänet on nimetty myös kaupungin tytäryhteisöjen päävastuulliseksi tilintarkastajaksi. Tilintarkastaja Tapio Raappana on raportoinut tilivuoden 2018 tarkastuksista yhdellä väliraportilla 19.12.2018 sekä loppuraportilla ja tilintarkastuskertomuksella 22.5.2019.

Sidonnaisuusilmoitusten ilmoittamisvelvollisuuden valvonta

Kuntalain 84 §:ssä määriteltyjen luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Jokainen ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä.

Tarkastuslautakunnan tehtävä on valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden antamat sidonnaisuusilmoitukset kokouksissaan 30.8.2018 ja 12.9.2018. Kaupunginvaltuuston käsittelyssä ilmoitukset olivat 22.10.2018. Valtuuston käsittelyyn mennessä sidonnaisuusilmoituksen olivat tehneet kaikki kaupungin keskeiset johtavat viranhaltijat. Luottamushenkilöistä kuntalain mukaisen sidonnaisuusilmoituksen oli tehnyt 66.

Toimintavalmiuksien kehittäminen

Tarkastuslautakunnan jäsenten toimintavalmiuksien kehittämistä on tuettu osallistamalla alan koulutuksiin. Vuonna 2018 osallistuttiin Meri-Lapin kehittämiskeskuksen järjestämään koulutukseen Kemissä 9.1.2018, FCG Koulutus Oy:n järjestämään koulutukseen Oulussa 21.3.2018 ja PwC:n Julkistarkastus Oy:n Arviointiseminaariin 7.-8.11.2018 Helsingissä.

UUODEN 2017 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Vuoden 2017 arvioinnissa tarkastuslautakunta nosti esille liikuntaan panostamisen ja liikunnan merkityksen kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä. Liikuntatoimenjohtajan puuttuminen nähtiin merkittäväksi epäkohdaksi siitäkkin näkökulmasta, että liikuntapalvelujen rahoitus perustuu osittain hankkeisiin ja toiminta yhteistyöhön kolmannen sektorin kanssa. Tämän ongelman osalta tilanne oli vuonna 2018 edelleen aivan yhtä huolestuttava. Resurssien riittämättömyys on ollut todellinen ongelma, jopa käytännön asioiden hoitamisen kannalta. Kehitystyölle ei ole siitä johtuen jäänyt lainkaan sijaa.

Hyvinvointipalvelujen osalta huomiomme edellisessä arvioinnissa kiinnittyi vanhusten palveluasumisen paikkojen vähyyteen, joka johti mm. vuodeosaston täyttymiseen ja sitä kautta siirtoviivepäivien määrän lisääntymiseen. Oleellisimpana tietysti se, että kaikille palveluasumista tarvitseville vanhuksille ei löytynyt paikkaa ja kuormitus kotihoidossa kasvoi. Tämän kertomuksen hyvinvointipalvelujen osiossa tartuimme tarkemmin tähän aiheeseen, joka on edelleen yhtä ajankohtainen. Tilanne ei ole korjaantunut, vaikkakin kotisairaaloiminta ja perhehoidon kehittäminen ovat olleet hyviä kehitysaskelia.

Varhaiskasvatuksen tilanne jatkui haasteellisena vuonna 2018. Tarkastuslautakunta arvioi edellisessä kertomuksessa, että päivähoitopaikkojen riittävyyden osalta on tarkasteltava myös päivähoidon alueellista kattavuutta, tilojen toimivuutta lapsimäärän kasvaessa sekä hoitopaikan muutoksen vaikutuksia. Varhaiskasvatuksen korkea kysyntä jatkui ja sen lisäksi, että päivähoidon palvelusetelien määrää nostettiin, Tornioon perustettiin tämän johdosta uusi yksityinen päiväkotij Pilke. Paikat eivät siitä huolimatta riittäneet, vaan jouduttiin perustamaan väliaikainen ryhmä Putaan kaupunginosaan. Em. Putaan ryhmä lopetettiin vuoden 2018 lopulla, jonka jälkeen vuoden 2019 tammikuussa ylimääräinen ryhmä perustettiin Kivirannalle. Edellisen vuoden huomioihin liittyen tarkastuslautakunta pyrki selvittämään alueellista kattavuutta, väliaikaisten ryhmien perustamista ja tilojen täyttymistä. Siitä lähemmin tämän kertomuksen sivistyspalveluiden osiossa. Hoitosopimuksien osalta todettiin sopimusten olevan erilaisia varattavan hoitoajan osalta Touhulassa, tilanne ei muuttunut vuonna 2018.

Perheille parasta – työniloa työntekijöille –hanke, Työvoimatasäätötoiminnallinen kartoitusjakso-malli sekä alueellinen työllisyyskokeilu nostettiin positiivisesti esille edellisessä kertomuksessa. Kehitystyö on jatkunut myönteisenä myös vuonna 2018. Tarkastuslautakunta näkee hankkeet merkittäviksi tulevaisuuden kannalta, koska niiden hedelmiä voi hyödyntää vielä pitkään ja laajentaa muillekin toimialoille. Hankkeista lisää kertomuksessa.

Nostimme esille mm. tilakysymykset edellisessä kertomuksessa ja niiden osalta päivitetty omistajapolitiikka-asiakirja on kirkastanut tavoitteita ja selkiyttänyt konserniyhtiön tehtäviä sekä ohjaa myös tilakysymyksissä.

Vuoden 2017 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta esitti ohjelman tekemistä tiestön korjausvelan taittamiseksi. Kaupunginhallituksen vastineen mukaan katujen kunnostusohjelma on jo olemassa ja yksinkertainen ongelma on se, että rahoitusta ei ole ollut riittävästi sen toteuttamiseksi. Henkilövaihdosten vuoksi sekä asfaltointisuunnitelman että väylien ja vesihuollon ohjelman päivittäminen ei ole ollut mahdollista, vaan siirtyy kesään 2019.

VALTUUSTON ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN JA NIIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toiminnalliset tavoitteet ja toteutuminen

Tornion kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmän periaatteet

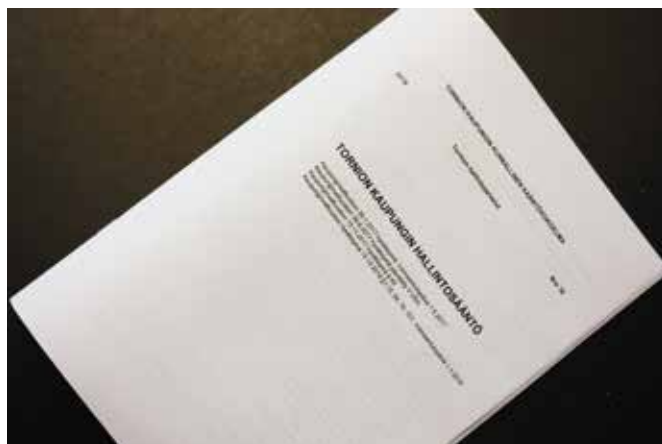
Kaupungin johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävänä on valmistella ja toteuttaa kaupunkistrategiassa määritellyt kaupunkitason tulostavoitteet ja johtaa ne toimialoille. Esimiehet toiminnallistavat strategian osaksi palveluyksiköiden talousarviosuunnitelua ja seuraavat strategian toteutumista omilla vastuualueillaan. Esimiehet ovat avainasemassa strategian tavoitteiden toteuttamisessa ja strategiaviestinnässä henkilöstön suuntaan. Henkilöstö on keskeisessä asemassa strategian käytännön toimenpiteiden toteuttajana.

Tornion kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 26.2.2018. Tilivuoden 2018 arvioinnin pohjana on kuitenkin vielä ollut Tornion kaupunkistrategia 2014-2017, sillä sitä on hyödynnetty vielä tilivuoden 2018 talousarviovalmistelussakin. Kaupunkistrategia on kaupungin tärkein johtamista ja toimintaa ohjaava strategiatason asiakirja, päästrategia, jossa valtuusto päättää kaupungin toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupungin toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kaupunkistrategian mukaisesti. Kaupungin talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kaupunkistrategiaa ja edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan. Torniossa on uuden kaupunkistrategian 2017-2021 myötä ainoastaan yksi strategia, josta johdettavat suunnitelmat ja ohjelmat ovat kaupunkistrategian toteuttamishjelmia.

Yksi kaupungin toimintaa ohjaava toteuttamishjelma on hallintosääntö. Tuorein hallintosääntö on tullut voimaan 1.6.2017 ja sen myötä Tornion kaupungin organisaatiokennettä uudistettiin. Tornion kaupungin virasto-organisaatio jakautuu hallintosäännön mukaisesti toimialoihin, jotka ovat keskushallintopalvelut, hyvinvointipalvelut, sivistyspalvelut ja tekniset palvelut. Kukin toimiala jakaantuu kaupunginhallituksen päättämiin palvelualueisiin ja palvelualueet edelleen kaupunginhallituksen tai lautakunnan päätöksellä palveluyksiköihin. Palveluyksiköt jakaantuvat toimialajohtajien päätöksellä kustannuspaikkoihin.

Hallintosäännön ohella kaupungin toimintaa ohjataan muiden kuntien kanssa tehtyjen sopimusten pohjalta seuraavilla yhteisillä säännöillä:

- Perämeren jätelautakunnan johtosääntö
- Meri-Lapin ympäristöpalvelujen johtosääntö
- Tornionlaakson maakuntamuseon johtosääntö

Tornion kaupunkiorganisaatiota ohjataan myös seuraavilla ohjeistuksilla.

Voimassa olleet ohjeet (tilanne 31.12.2018):

Omistajapolitiikka Kv. 28.5.2018	Ikäihmisten neuvoston toimintasääntö Kh. 1.10.2018
Konserniohjeet Kv. 30.10.2107	Vammaisneuvoston toimintasääntö Kh. 1.10.2018
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet Kv. 10.12.2018	Nuorisoneuvoston toimintasääntö Kh. 1.10.2018
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje Kh. 19.11.2018	Yhteisöjen avustusten myöntämisperiaatteet Kh. 11.10.2018
Hankintaohjeet Konsernijaosto 12.4.2017	Urheilustipendien jakoperiaatteet Ella 9.11.2017
	Irtaimisto-ohjeet Kh. 7.2.2005

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää kaupungin päätösvaltaa hallintosäännön määräyksillä. Se on myös Tornio-konsernin ylin ohjaaja, joka kuntalain 14 §:n mukaan päättää kunnan ja kunta-konsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Hallintosäännön 21 §:n mukaan kaupunkikonsernin ohjauksen ja konsernivalvonnan kehittämisestä ja omistajaohjauksesta vastaa kaupunginhallituksen alaisuudessa konsernijaosto.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Se johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa mm. kaupungin omistajapolitiikasta, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle. Myös esimerkiksi kaupungin henkilöstöpolitiikasta, kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

KESKUSHALLINTOPALVELUT

Sisäinen valvonta, riskien hallinta ja palvelujen sujuvuus

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on hallituksen, muiden tilivelvollisten toimielinten, johdon, esimiesten ja henkilöstön erilaisten toimenpiteiden avulla hallita riskejä ja lisätä päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä. Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupunginjohdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteuttamista, toimintaprosesseja ja riskejä.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan

Käytännössä sisäisen valvonnan toimivuutta voidaan testata kysymyksellä ”Miten varmistetaan, että oikea henkilö (tai toimielin) tekee oikeita asioita oikeaan aikaan sekä hallinnollisesti ja lainsäädännöllisesti oikein?”

Vuonna 2018 riskien arvioinnissa toteutettiin keväällä 2016 sovittuja periaatteita, jotka perustuivat Kuntaliiton riskienarviointilomakkeeseen. Tornion kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä ohje uudistettiin vuonna 2018. Ohjeistuksen toimeenpano käynnistetään kuitenkin vasta vuonna 2019.

Toimialajohtajat ovat tehneet toimialansa kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä vuonna 2018 sekä raportin sisäisen valvonnan toteutumisesta edelliseltä vuodelta ao. lautakunnalle ja kaupunginjohtajalle käyttösuunnitelman liitteenä.

Toiminnalliset riskit liittyvät henkilöstön osaamiseen, saatavuuteen, suhdannevaihteluihin ja lainsäädännön muutoksiin. Henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyvät erityisesti lyhytaikaisten sijaisten rekrytoinnissa. Lisäksi erityisasiantuntijoiden saatavuudessa on ilmennyt ongelmia (esim. psykologit ja sosiaalityöntekijät).

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, valuutta-, likviditeetti- sekä luottoriskiä. Lainat ovat euromääräisiä, joten niihin ei liity valuuttariskiä. Toimintamenoihin sisältyy avoin SEK-kurssiriski kielikoulujen maksujen osalta.

Palvelutoimintojen seuranta ja kehittämistä varten kaupunginhallitus on nimennyt erillisiä työryhmiä ja toimikuntia. Esimerkiksi taloustyöryhmässä on käyty läpi kaupungin toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Kaupunginjohtajan nimeämässä tietohallinnon kehittämistyöryhmässä on käyty läpi tietohallintoon liittyviä asioita ja atk-toimintoihin liittyvien riskien hallintaa. Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä asioita ja riskien hallintaa on käyty läpi tietoturva- ja tietosuojatyöryhmässä. Viikoittain kokoontuvassa elinkeinotyöryhmässä on käyty läpi kaupungin kehittämiseen liittyviä elinkeinotoiminnan asioita.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sisäinen tarkastus on hoidettu tarkoituksenmukaisella tavalla. Kun sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet ja ohje on nyt saatu ajantasalle, sen noudattamista tulee valvoa ja mahdollisiin virheellisiin menettelyihin puuttua organisaation kaikilla tasoilla. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee kattaa kaikki Tornion kaupungin toiminnot; sekä oma toiminta että toiminta, josta kaupunki vastaa lainsäädännön, omistuksen, sopimusten, ohjaus- ja valvontavastuun tai muiden velvoitteiden nojalla.

Tilintarkastaja on kiinnittänyt huomion talouden ylitysanomusten myöhäiseen hakemiseen. Tarkastuslautakunta toteaa, että ei ole tarkoituksenmukaista huomata ylitys vasta tilikauden jälkeen. Talouspalvelun olisi syytä yhdessä toimialojen kanssa kehittää talouden seurantaa nopeammaksi ja enemmän reaaliaikaiseksi. Näin ylityksiin voidaan puuttua nopeammin ja kaupungin talouden hallinta on johdonmukaisempaa.

Tilintarkastaja on kiinnittänyt huomiota myös kaupunkikonsernin tilinpäätöksen laadintaan. Tarkastuslautakunta toteaa, että talouspalveluissa on syytä kehittää kaupunkikonsernin tilinpäätöksen laadintaprosessia, kouluttaa sen sisällön hallintaan koko talouspalveluiden henkilöstö. Näin kirjausperiaatteet saadaan yhteneväisiksi ja mm. tase- ja tuloslaskelmaerien vertailutiedot vertailukelpoisiksi. Tämä helpottaa kaupungin talouden hallintaa ja tilintarkastusta.

Elinkeinojen kehitys

Tornion kaupunki hyväksyi loppuvuodesta 2018 uuden elinkeino-ohjelman vuosille 2019-2021.

Kaupungin elinkeinoelämän onnistuneisuutta kuvastaa parhaiten työpaikkakehitys. Valitettavasti saatavilla olevat tilastot ovat jäljessä ja viimeisin käsillä oleva tilasto on vuodelta 2016. Sen perusteella voidaan arvioida, että erityisesti rakentamisessa on tapahtunut positiivista kehitystä työllisten määrän lisääntyessä sillä sektorilla. Rakentamisen volyyymi on pysynyt 2016-2018 samalla tasolla, mutta asuntotuotannossa on ollut havaittavaa pudotusta.

Merkittävä elinkeinoelämän merkkipaalu Torniossa vuonna 2018 oli vuodesta 2014 rakenteilla olleen Pohjoismaiden suurimman LNG-terminaalin avaaminen Röyttän satamaan. Se on tuonut uusia liiketoimintamahdollisuuksia Tornioon. Tähän liittyen Röyttän ja Puuluodon kaupunginosissa on ollut käynnissä myös Arction uuden elinkeinoalueen osayleiskaavan laatiminen. Tavoitteena on asettaa osayleiskaavan ehdotusvaihe nähtävälle keväällä 2019.

Arction kaavaluonnos

Kaupungin toimista merkittävä elinkeinoelämän kannalta vuonna 2018 oli keskustassa sijaitsevan vanhan Tornion yhteislyseon lukion kiinteistön kehittäminen hotelliksi. Hankkeeseen on löydetty paikallinen toimija. Matkailun osalta merkittävä toimi on matkailun masterplan-työn aloittaminen, jonka on määrä valmistua vuonna 2019.

Teollisuusalueiden osalta on todettava Kromilaakson kehittyminen siten, että alueelle rakentuu uutta yritystoimintaa. Lisäksi Tornio on ollut positiivisesti esillä eri hankkeissa logistisen sijainnin ja teollisen infrastruktuurin ansiosta.

Marraskuussa 2018 tuli julkisuuteen amerikkalaisen SilentPartner Groupin suunnitelma rakentaa 250 MW:n datakeskus Tornioon. Hankkeen suomalainen kumppani on Energia Myynti Suomi Oy. Kaupunki käynnisti datakeskusta koskevat neuvottelut SilentPartner Groupin kanssa loppuvuodesta 2018.

Liikenteen osalta on todettava Röyttän sataman merkitys; se on tonnimäärissä mitattuna merkittävä toimija Perämeren kaarella. Kemi-Tornio lentokentän osalta on todettava matkustajamäärien normalisoituminen. Toiminnan kehittämiseksi on perustettu alueen kuntien kesken rahasto.

Team Botnia Oy

Kaupungin elinkeinotoimintaa on hoidettu kehittämissyhtiön kautta. Yhtiön kautta hoidetaan yritysneuvontaa, jonka tarkoituksena on uusien yrittäjien auttaminen, uusien yritysten sijoittuminen Tornioon ja olemassa olevien yritysten toiminnan kehittäminen. Vuoden aikana uusia yrityksiä on syntynyt 100 kpl ja uusia työpaikkoja 60. Ilmeisesti joihinkin perustettuihin yrityksiin ei ole syntynyt yhtään työpaikkaa. Elinkeinostrategian mukaan yritysten määrä Torniossa on pysynyt samana 2013 ja 2018 välisenä aikana.

Tarkastuslautakunta

Kaupunkistrategian mukaan tärkeimpiä asioita on yksityisen sektorin työpaikkojen lisääminen. Tarkastelun kohteena olevaa vuotta leimaa lupaavat hankkeet ja vanhojen hankkeiden loppuun saattaminen sekä erilaiset hankkeet tulevaisuutta varten. Samaan aikaan työttömyysaste on pienentynyt, joka osoittaa, että kaupungin toimet ovat olleet oikeansuuntaisia. Yhtenä kaupunkistrategiassa mainittuna mittarina on Suomen Yrittäjien Elinkeinopoliittinen kysely ja sen tulokset. Tässä pisteet ovat laskeneet 6.5:sta 6.1:een. (2016 vs. 2018).

Kaupunginstrategian toteutumisen kannalta pitää huolehtia siitä, että kaupunki asettaa eri toimijoille omalta osaltaan selvät tavoitteet. Team Botnian kohdalla voi miettiä, onko yritysten nettomääräinen kasvu järkevä mittari. Toimivien yritysten määrän pysyessä vakiona, tilasto ei näytä kuvaavan asioiden todellista tilaa.

Elinvoiman kannalta olisi tärkeä, että julkisuudessa esillä olevat hankkeet konkretisoituisivat jollain aikavälillä. Tornion sijainnin tuomien etujen korostamista ja mainostamista eri yhteyksissä on syytä jatkaa, sillä isojen kansainvälisen toimijoiden tekemät investoinnit ovat mittaluokaltaan huomattavia verrattuna PK-sektorin investointeihin.

Team Botnian menot olivat 772.775 € ja tuotot 757.812 €. Yhtiön toiminta on ollut siten tappiollista. Tämä on hyvä hahmottaa, mikäli Team Botnialle kaavailaan lisää tehtäviä. Kun toiminta on yhtiömuotoista, täytyy yrityksen taloudelliset resurssit huomioida.

Yhteistyö ja kansainvälinen toiminta

Tornionlaakson neuvosto

Tornionlaakson neuvosto on ruotsalainen kuntayhtymä, jossa mukana olevat kunnat ovat Suomesta, Ruotsista ja Norjasta. Vuonna 2018 toiminnan näkyvin osa oli logistiikkahankkeessa mukana oleminen. Tarkoituksena on kehittää eri toimijoiden kanssa rautatieyhteyttä Narvikista Kiinan Xi'aniin, joka kulkisi Tornion ja Haaparannan kautta. Hankkeessa on mukana merkittäviä toimijoita ja sen logistinen potentiaali on huomattava. Tornionlaakson neuvoston toiminnanjohtaja vaihtuu 2019 vuoden aikana.

Perämeren kaari

Perämeren kaaren yhteistyö on tapahtunut tähän asti ruotsalaisessa yhdistyksessä. Todetaan, että kehitteillä on uusi malli. On toivottavaa, että löytyisi näkyvämpi ja tehokkaampi tapa tehdä yhteistyötä tällä merkittävällä talousalueella.

Ystävyyskaupunkitoiminta

Ystävyyskaupunkitoiminnassa huomionarvoinen seikka on ystävyyskaupunkitoimikunnan lakkauttaminen ja yhteistyöasioiden siirtäminen kaupunginhallituksen päätettäväksi. Ystävyyskaupungit ovat:

- Devizes (Iso-Britannia)
- Hammerfest (Norja)
- Ikast (Tanska)
- Kirovsk (Venäjä)
- Szekszard (Unkari)
- Vetlanda (Ruotsi)

Tarkastuslautakunta

Tornion kaupungin kansainvälinen yhteistyö hajaantuu moneen suuntaan. Tämä on pitkälti maantieteen aiheuttama seikka. Resurssien jakaminen oikeassa suhteessa on vaikeaa. Se, mihin suuntaan yhteistyö painottuu, riippuu pitkälti toimijoiden kyvyistä laatia toimiva strategia ja löytää käytännön toimenpiteet strategian toteuttamiseen.

Haaparannan kunnan kanssa tehtävään yhteistyöhön tulee kannustaa kaikilla tasoilla itse toimijoiden välisillä suorilla yhteyksillä. Yleisellä tasolla mutkattomat ja luottamukselliset suhteet kaupunkien johdon välillä ovat oleelliset, mikäli vastaan tulee yllät-

täviä tilanteita. Hyvänä esimerkkinä 2018 vuodelta mm. tulvasuojeluvallin rakentaminen.

Tornionlaakson neuvoston toiminnassa 2018 näkyvä osa on ollut Silkitie-yhteyden kehittäminen Tornion kannalta positiivisesti. Toiminnanjohtajan vaihtuminen pienessä organisaatiossa edellyttää rahoittajilta huolellisuutta. Verkostojen luominen ja toimintaan perehtyminen vaatii aikaa. Muutokset henkilöstössä ei saa johtaa toiminnan hidastumiseen.

Meri-Lapin kehittämiskeskuksen julkisuudessa näkyvä työ on ollut Kemi-Tornio lentokentän palvelujen kehittäminen sekä edellisen hallituksen maakuntahallinnon rakentamiseen

osallistuminen. Mittarina tulisi pitää Kemi-Tornio lentokentän matkustajamääriä ja lentojen tarjonnan kehitystä. Kehittämiskeskus on osa seutukunnallista yhteistyöverkostoa ja tällaisen foorumin ylläpitämisen tarkoitus on seutukunnan edunvalvonta. On epäselvää, miten tätä työtä voidaan hyödyntää jatkossa, mikäli valtakunnan uusi hallitus ei jatka maakuntahallinnon rakentamista.

Perämerenkaari BothnianArc -yhtiötoiminnan osalta toiminnan uudelleen organisoiminen on tervetullut uudistus.

Ystävyyskaupunkitoiminnan siirtyminen kaupunginhallituksen alai-

suuteen on oikean suuntainen toimenpide, mutta edelleen tarkoituksenmukaisuutta on syytä pohtia.

On toivottavaa, että jatkossa tämän toiminnan mielekkyyttä arvioitaisiin tarkasti.

Kansainvälisessä yhteistyössä olisi tärkeää, että syntyisi luontevia ja tarkoituksenmukaisia yhteyksiä kaupunkien eri toimijoiden välille. Yhteyksiä tulisi olla eri sektoreilla, kuten elinkeinoelämän ja kulttuurin alalla mukaan lukien rajayhteistyö.

Hallintopalvelut

Henkilöstö

Henkilöstön osalta valtuustokauden strateginen tavoite on strateginen henkilöstöjohtaminen ja johtamisjärjestelmän kehittäminen.

Toimenpiteiksi on hyväksytty muutosjohtamisen ja henkilöstön muutoksiin valmistautumisen tukeminen. Lisäksi henkilöstön motivoimista ja osaamista vahvistetaan ja edistetään työhyvinvointia erilaisin toimenpitein. Kaupungin houkuttelevuutta työnantajana pyritään niin ikään edistämään, jotta eläköityvän henkilöstön tilalle saataisiin mahdollisimman hyviä hakijoita ja kaupungin palveluksessa olevat työntekijät saataisiin pidettyä edelleen kaupungin palveluksessa. Sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittämiseen panostetaan ja sen osalta merkittävä edistys on tapahtunut ja kaupungille on palkattu viestintäsuunnittelija.

Kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen vuonna 2018 laadittiin henkilöstöohjelma, joka on yksi kaupunkistrategian toteuttamisohjelmista. Kaupunginhallitus hyväksyi sen 18.2.2019. Henkilöstöohjelmalla luodaan puitteet, joilla kaupunkijohto, esimiehet ja henkilöstö toimivat kaupunkistrategiassa hyväksytyjen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Henkilöstön määrä laski edellisestä vuodesta yhteensä 78 henkilöllä. Kaupungin kokonaishenkilöstömäärä oli vuoden 2018 lopussa 1.289 henkilöä. Laskua edelliseen vuoteen oli 35,4 henkilötyövuotta, joka selittyy lähinnä Mehiläinen Länsi-Pohjaan siirtyneistä henkilöistä sekä osittain yksityiseen päivähoitoon siirtymisestä.

Talousarviotyöryhmä esitti ja valtuusto hyväksyi vuonna 2015 linjauksen, että henkilötyövuosien määrää tulee vähentää 60 henkilötyövuotta kolmen vuoden aikana. Toimien yhdistämistä eläköitymisen yhteydessä on tehty melko lailla jokaisella toimialalla ja viime vuoden osalta henkilöstö väheni 36,9 henkilötyövuotta, joskin tästä suurin osa selittyy Mehiläinen Länsi-Pohjaan siirtyneistä työntekijöistä.

Seuraavalla sivulla koko henkilöstön ikärakenteen tilanne vuodelta 2017 ja 2018. Niiden mukaan henkilöstön keski-ikä on hieman noussut, mutta yli 60-vuotiaiden osuus hieman laskenut ja alle 30-vuotiaiden määrä noussut.

Keskeinen muutos henkilöstön osalta oli työterveyshuollon siirtyminen omasta toiminnasta Mehiläinen työterveyspalveluille 18.6.2018 alkaen. Työterveyshuollon sopimus tarkennettiin ja painopisteenä on ennalta ehkäisevä työterveyshuolto.

Varhaisen tuen toimintamallilla ja siihen liittyvillä tukitoiminnoilla on sairauspoissaolokustannukset ja Kevan varhe-maksut vähentyneet vuodesta 2009 lukien lukuun ottamatta vuosia 2017-2018. Varhe-maksujen määrään voidaan vaikuttaa esimiesten, Kevan ja työterveyshuollon yhteistyöllä järjestämällä työntekijälle työkykyä edistävää ja ylläpitävää kuntoutusta, työkokeilua, koulutusta ja uudelleen sijoituksia mahdollisuuksien mukaan.

Koko henkilöstö 2017

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
alle 30	122	8,9
30-39	254	18,5
40-49	326	23,7
50-59	469	34,1
60-64	192	14,0
65 ja yli	13	0,9
Yhteensä	1376	100 %
Keski-ikä	47,5 vuotta	

Koko henkilöstö 2018

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
alle 30	110	8,5
30-39	236	18,2
40-49	314	24,2
50-59	444	34,2
60-64	180	13,9
65 ja yli	14	1,1
Yhteensä	1298	100 %
Keski-ikä	47,9 vuotta	

Tarkastuslautakunta

Henkilöstön osalta vuosi 2018 oli muutosten vuosi hyvinvointipalvelujen puolella, koska suuri osa työntekijöistä siirtyi Mehiläinen Länsi-Pohjaan.

Henkilötyövuosien määrä on vähentynyt vuosien 2016 ja 2017 aikana yhteensä 39,5 henkilötyövuotta. Vuonna 2018 henkilötyövuodet vähenivät kaikkiaan 36,9:llä henkilötyövuodella. Monella toimialalla tehtäväkuvien uudelleenarviointi ja tehtävien yhdistäminen on sujunut hyvin, mutta esimerkiksi liikuntatoimessa on ilmaantunut selvää resurssivajetta ja henkilöstö on kuormittunut.

Taloustyöryhmän vuonna 2015 esittämän ja valtuuston hyväksymän linjauksen mukaan henkilötyövuosien määrän vähentäminen on lukujen valossa toteutunut, mutta samaan aikaan palveluiden ostot ovat nousseet merkittävästi. Säästöstä ei voida puhua etenkin viime vuoden osalta, jolloin päivähoitoa ja terveydenhoitoa ulkoistettiin.

Henkilöstön vaihtuvuus on lisääntynyt. On erittäin tärkeää, että määräaikaisuuksista siirrytään vakituisiin työsuhteisiin niissä paikoissa, missä määräaikaisten työntekijöiden ja sijaisten tarve on jatkuvaa. On myös erittäin tärkeää, että kaupungissa jatketaan vuonna 2013 aloitettua toimintatapaa sen osalta, että yli kolme vuotta sijaisuuksia tehneet palkataan ilman avointa hakumenettelyä, mikäli hänen hoitamistaan tehtävistä paikka vapautuu.

Taloushallinto

Talous- ja hankintapalvelujen palveluyksikkö vastaa Tornion kaupungin taloushallinnosta ja hankintapalveluista. Palveluyksikön keskeisiin tehtäviin kuuluu huolehtiminen kaupungin taloushallinnosta mukaan lukien konsernitilinpäätös. Palveluyksikkö vastaa myös Tornion kaupungin hankintapalveluista.

Taloushallintopalveluihin on perustettu vuonna 2018 taloussuunnittelijan toimi, jonka tehtäviin kuuluvat talousarviokirjan, tilinpäätöskirjan, osavuositarkastusten ja kuukausiraporttien suunnittelu ja kokoaminen sekä kirjanpidon avustavat tehtävät.

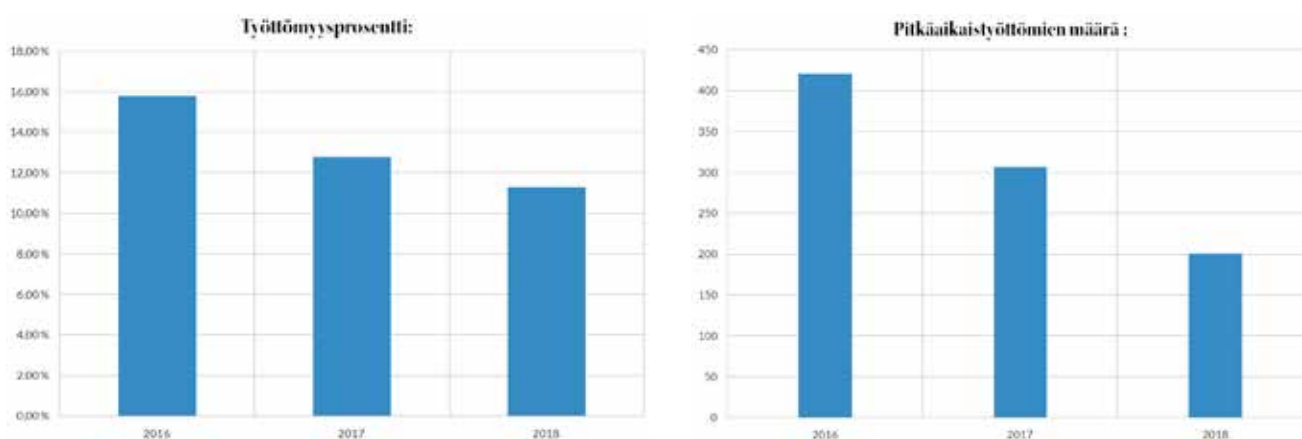
Työllisyyden edistäminen

Työttömyysprosentti oli Torniossa muuhun Lappiin verrattuna vuoden 2018 lopussa 0,3 % alhaisempi. Työttömyysprosentti laski edellisestä vuodesta 1,5 % ollen 11,3 % vuonna 2018. Vuodesta 2016 työttömyys on laskenut yhteensä 4,5 %. Huomioitavaa on se, että työttömyys laski eniten pitkäaikaistyöttömien kohdalla. Heitä oli vuoden 2016 lopussa 421 ja viime vuoden lopussa enää 201.

Työllisyyden hoidon edistämiseksi Tornio oli mukana Lapin alueellisessa työllisyyskokeilussa ajalla 1.8.2017-31.12.2018. Kokeilussa pyrittiin rakentamaan toimintamalli tulevaa maakuntaa varten. Kokeilun tuloksena pitkäaikaistyöttömien määrä laski merkittävästi.

Tornion mallissa aktivoitiin työnhakijoita omaehtoiseen työn hakemiseen ja tarvitsemiensa tukipalvelujen käyttöön. Viime vuonna voimaan tulleen aktiivimallin myötä työttömyysturvaan vaikutti henkilön aktiivisuustaso, jonka ehdot tämä Tornion oman aktiivintamalli täytti.

Kesätyöntekijöitä työllistettiin kesätyösetelillä kaikkiaan 282 nuorta. Edelliseen vuoteen verrattuna työllistettiin 14 kesätyöntekijää enemmän.

Tarkastuslautakunta

Työllisyyden hoidossa on kehittämistyö otettu rohkeasti omiin käsiin, purettu byrokratiaa ja tuotu työllisyydenhoidon eri toimijat lähemmäksi toisiaan. Esimerkkinä tästä on suoraviivaiset yhteydet toimijoiden välillä, jonka ansiosta asiat eivät jää makaamaan vaan etenevät.

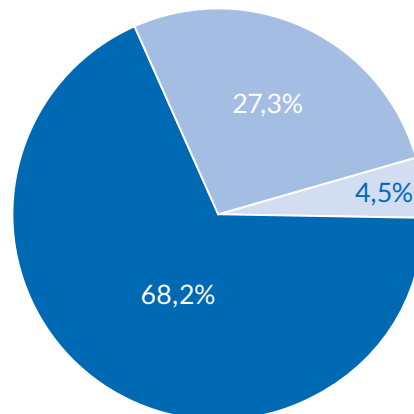
Tyytyväisinä toteamme, että työttömyys on laskenut nimenomaan pitkäaikaisyöttömien kohdalla. Suhdanteiden vaikutus on ollut merkittävä asia työllisyyden kohentumiseen, mutta pitkäaikaistyöttömien tilanteen paraneminen kertoo myös onnistuneesta työstä kaupungin työllisyyspalveluissa, jossa myös Työvoimatasäätöön palvelut näyttelevät suurta roolia.

Tornion itse kehittämä aktiivimalli jatkaa samalla määrätietoisella linjalla sen osalta, että on ryhdytty tekemään uutta – jotain mitä esimerkiksi missään muualla Lapissa ei tehty. Alla näkyvässä kuvaajassa on aktiivimalliin osallistuneiden ja kyselyyn vastanneiden ajatus työllistymisedellytysten parantumisesta. Se kertoo siitä, että toiminta on ollut hyvää ja tarkoituksenmukaista.

Tornion mallin toiminta on parantanut työllistymisedellytyksiäni

22 vastausta

- Kyllä
- Ei
- En ole vielä osallistunut toimintaan

HYVINVOINTIPALVELUT

Yleistä

Vuoden 2018 talousarvion mukaan hyvinvointipalvelujen toiminta-ajatuksena on ihmisten hyvinvointia, itsenäistä selviytymistä, elämänhallintaa, terveyttä ja turvallisuutta edistävien peruspalveluiden tuottaminen kuntalaisille järjestöjen ja yhdistysten kanssa ja myös seudullisina ja rajat ylittävinä palveluina.

Talousarvio toteutui alijäämäisesti. Suurimmat ylitykset johtuvat erikoissairaanhoidosta ja lastensuojelun ostoista. Ulkoiset kustannukset ylittyivät 2,0 milj. €, ainoastaan vanhus- ja hoivapalvelujen talous toteutui ylijäämäisenä.

Terveydenhuoltolaki (30.12.10/1326) velvoittaa kunnan seuraamaan asukkaattensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä kuten kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kunnan on lain mukaan nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot ja kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Marraskuussa 2018 valtuusto hyväksyi laajan hyvinvointikertomuksen vuosilta 2013–2016 ja hyvinvointisuunnitelman vuosille 2017–2021. Hyvinvointikertomus on tärkeä osa kunnan normaalia vuosittaista strategia-, ohjelma-, talousarvio-, toiminta- ja käytösuunnitelmatyötä. Se liittyy myös tilinpäätöksiin ja arviointiin. Hyvinvointi-indikaattoreista saatava tieto liitetään muuhun toimintaympäristötietoon ja indikaattoreihin sekä hyödynnetään talousarvion suunnitteluohjeiden ja itse talousarvion laadinnassa.

Terveyspalvelut

Vuonna 2018 toimintaympäristössä tapahtui merkittävä muutos, kun terveyspalvelut siirtyivät lähes kokonaan Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:n hallintaan 1.6.2018. Tekniikka, arkisto, tekstinkäsittely, laitoshuoltajat ja sovellusneuvojan palvelut jäivät omaksi toiminnaksi. Mehiläinen Länsi-Pohjaan siirtyi yhteensä 52 henkilöä, joista määräaikaisia oli 17.

Kannustava johtaminen ja päätöksenteko ovat strategian päämääriä ja talousarviossa painotetaan riittävää ja säännöllistä tiedottamista, henkilöstön osallistamista ja työhyvinvointikeskustelujen toteutumista. Muutoksen yhteydessä terveyspalvelujen henkilöstölle on pidetty useita info- ja yhteistoimintamenettelyn mukaisia tilaisuuksia.

Terveyspalvelujen osalta yksi selkeimmistä tavoitteista on hoitotakuun toteutuminen. Vuonna 2018 hoitotakuu on toteutunut ja asukkaat ovat päässeet asetusten rajoissa palveluiden piiriin. Myös neuvolan, koulun ja opiskelijaterveydenhuollon palvelut ja tarkastukset ovat toteutuneet suositusten mukaisesti.

Terveyskeskuksen vuodeosasto 2:n toiminta päättyi lopullisesti tammikuussa 2018 ja suun terveydenhuollon toiminnot siirtyivät elokuussa terveyskeskukseen.

Merkittävä maininta lasten ja nuorten palveluissa on kolmivuotinen Perheille parasta – työniloa työntekijöille -hanke, joka päättyi vuonna 2018.

Tarkastuslautakunta

Terveyspalveluiden osalta tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota strategian kohtaan, jossa tavoitteena on kuntalaisten hyvinvointia edistävät ja ensisijaisesti ennaltaehkäisevät peruspalvelut sekä poikkihallinnollisen työn kehittäminen mm. nuorten osalta sivistyspalvelujen kanssa. Yleisessä osiossa viittasimme terveydenhuoltolakiin, jonka mukaan liikunta on yksi merkittävimmistä terveyteen vaikuttavista ennaltaehkäisevistä keinoista. Poikkihallinnollisen yhteistyön elementtejä emme löytäneet liikunnan osalta ja siitä syystä näemme, että tässä asiassa on kehitystyötä tehtävänä.

Terveyskeskuksessa ja vuodeosastolla on ollut pula pitkäaikaisista lääkäreistä, joka vaikuttaa työn tehokkuuteen ja laatuun. Vuodeosasto on ollut aivan täynnä sen jälkeen, kun vuodeosasto 2 suljettiin.

Siirtyminen Mehiläiseen on tuonut yhteistyöhön haasteita, sillä vuosi 2018 oli toiminnan käynnistymisen vuosi. Esimerkiksi pikapoliklinikan ja päivystyksen siirtäminen samalle käytävälle on aiheuttanut sekavuutta terveyskeskuksen käytäntöihin.

Tarkastuslautakunta tutustumassa terveyskeskuksen toimintaan tammikuussa 2019. Toimintaa esitteli mm. johtava hoitaja Maarit Alalahti (vasemmalla)

Erikoissairaanhoido, ensihoito ja apuvälinepalvelut

Mehiläinen Länsi-Pohja siirtyi tuottamaan erikoissairaanhoidon palvelut 18.6.2018 alkaen, pois lukien psykiatria, ensihoito, tukipalvelut ja muualta ostettava erikoissairaanhoido. Terveysthuoltotoimintaa on kehitetty yhteistyössä Mehiläisen kanssa. Tilinpäätöksen mukaan erikoissairaanhoidon talousarvio ylittyi 1,9 milj. €.

Tarkastuslautakunta

Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat ylittyneet vuosittain ja näin tapahtui myös viime vuonna. Kehityksen on odotettu stabiloituvan ulkoistuksen myötä, mutta aika tulee näyttämään toteuman tämän osalta.

Vanhus- ja hoitopalvelut

Vanhus- ja hoitopalveluiden osalta toteuma oli ylijäämäinen ja säännölliset seuranta-käynnit toteutuivat.

Tornion ikääntymispoliittisen strategian (2014) mukaan vanhuspalveluissa painotetaan iäkkään ihmisen oikeutta asua omassa kodissaan tai kodinomaisessa ympäristössä niin pitkään kuin mahdollista. Tämän ja myös valtakunnallisen linjauksen mukaan laitospaikkoja on Torniossa lähdetty vähentämään.

Vanhusten kotona asumisen tueksi on käynnistetty viime vuonna kotisairaala-toiminta ja kotikuntoutus, joka mahdollistaa toimintakyvyn palautumisen ja ylläpidon, jotta omassa kodissa voidaan asua mahdollisimman pitkään.

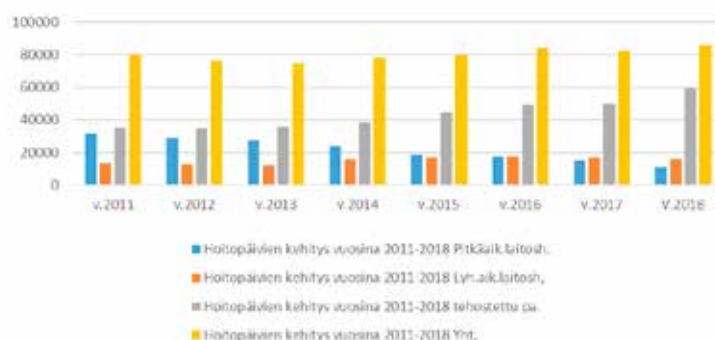
Uutena muotona on lähdetty tuomaan perhehoitoa yhdeksi hoitomuodoksi. Perhehoito sopii ikäihmisille, jotka eivät tarvitse ympärivuorokautista hoitoa säännöllisesti. Perhehoitoa tarjotaan vaihtoehtona lähinnä tavanomaiselle palveluasumiselle, johon valitaan asiakkaat yksilöllisesti asiakkaan ja perhehoitajan toiveita huomioiden.

Yhteistyötä on kehitetty Hopeakirstu -hankkeessa onnistuneesti, etsivää seniorityötä on mallinnettu ja käyttöönotettu. Tornio osallistui myös Toimiva kotihoito -hankkeeseen, jonka myötä henkilöstöä koulutettiin ja seudullisen palveluneuvonnan pilottina avattiin senioripuhelinpalvelu.

Talousarvion tavoitteena on, että yli 75-vuotiaista kuntalaisista vähintään 90 % asuu kotonaan ja enintään 1 % on laitoshoidossa. Tavoite toteutui siltä osin, että entistä suurempi määrä yli 75-vuotiaita asui vuonna 2018 kotonaan prosenttien ollessa 91,4 %. Edellisenä vuonna vastaava prosentti oli 90,8. Pitkäaikaisessa laitoshoidossa ikäihmisiä oli 1,3 %, joten tämä ylittää hieman tavoitteen. Määrä on kuitenkin laskenut vuodesta 2017, jolloin luku oli 2,2 %.

Erityisesti kevyen palveluasumisen paikkojen tarve on edelleen tarjontaan nähden suurempi.

Hoiva- ja hoitopäivien kehitys vuosina 2011-2018

Tarkastuslautakunta

Ikääntyvien määrän kasvu lisää kuntoutuksen tarvetta, joten yhteistyön tiivistämistä erikoissairaanhoidon kanssa tulee tehostaa.

Vuodeosasto 2:n alasajo on aiheuttanut sen, että vuodeosasto 1 on ollut aivan täynnä. Palveluasumisen paikkojen riittävyys ei edelleenkään vastaa tarvetta, vaan Tornioon tarvittaisiin lisää niin kevyen palveluasumisen, kuin tehostetunkin palveluasumisen paikkoja. On erittäin hyvä, että Torniossa on aloitettu kotisairaalatoiminta, joka mahdollistaa mm. ikäihmisten hoidon kotiin ja niin ikään satsaaminen perhehoidon lisäämiseen on hyvä asia. Sen toivotaan auttavan ikääntyvien elämänlaadun parantumisessa.

Tornion Vuokra-asuntojen ja yritysten kanssa on suunniteltu yhteistyössä uusia ratkaisuja ikäihmisten asumisen palvelutarpeen haasteisiin. Toimiva yhteistyö kolmannen sektorin, yksityisten palvelutuottajien ja seurakunnan kanssa on myös erittäin tärkeää täydentämään ja parantamaan ikäihmisten palveluja.

Sähköinen palveluneuvonta on otettu hyvin vastaan ja digitalisaatio mahdollistaa tiettyjen palveluiden hoitamisen etänä, jolloin käyntien tarve vähenee. Käytössä olevalla toiminnanohjausjärjestelmällä kotihoidon tuottaja voi järjestää hoitajien ajoreitit ja käyntitiedot asiakasvaatimusten mukaisesti, mikä parantaa laatua ja mahdollisesti lisää paikanpäällä vietettyä aikaa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kotihoidon resursseihin. Sijaisten saaminen kotihoitoon on nähty vaikeaksi työn raskauden vuoksi, joten mahdollisuuksien mukaan olisi harkittava työntekijöiden vakinaistamista niihin tehtäviin, joissa sijaisten tarve on jatkuvaa.

Kotiuttamisprosessissa nähdään kehitettävää. Kotihoidon resurssien niukuuden vuoksi vanhusten siirtyminen erikoissairaanhoidosta ja terveyskeskuksesta suoraan kotiin nähdään haasteellisenä. Tähän tarvittaisiin toimenpiteitä, jotta siirtyminen kotiin olisi jouhevaa ja kotiin palaava vanhus saisi nopeasti tukea. Näin välttyttäisiin kotiin tai palveluasumiseen siirtymisen viiveiltä.

Sosiaalityö ja vammaispalvelut

Sosiaalityö

Torniossa sosiaalityö on hyvin verkostomaista ja resurssien käytössä painottuu tukitoiminnot ja ennaltaehkäisevät palvelut. Henkilöstö on ammattitaitoista, työhyvinvointi on kohentunut ja sairauspoissaolojen määrä on laskenut. Asiantuntijoiden rekrytointi koetaan haasteelliseksi ja siksi henkilöstövaihdokset nähdään riskeinä. Työtä tehdään pienillä resursseilla ja siksi jokaisen panos on erittäin merkittävä.

Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut, mutta esimerkiksi Kemiin verrattuna huostassa on vähemmän lapsia/nuoria kaikista 0-17-vuotiaista. Kemiin verrattuna tilanne eroaa siltä osin, että Torniossa avohuollon asiakkaista on 226 ja Kemissä 155 lasta/nuorta. Lastensuojelun asiakasmäärät kasvavat. Lastensuojeluilmoitusten määrä vuonna 2018 oli 570, kasvua 6.5 %.

Perhetyön yhtenäistäminen on onnistunut ja käynnissä on uusia projekteja, jotka osataan nostattamassa työn mielekkyyttä.

Sosiaali- ja vammaispalvelun palvelualue näkee onnistuneensa esimerkillisesti lastensuojelun, perhetyön, vammaispalveluiden ja päihdetyön järjestämisessä. Sosiaalityön kustannukset asukasta kohden ovat valtakunnallista keskiarvoa alhaisemmat.

Perhetyön kehittäminen eteni suunnitellusti ja asiakkaina oli kaikkiaan 155 perhettä, joissa lapsia oli yhteensä 442. Torniossa tehdään matalan kynnyksen päihdetyötä (mm. Väylän Valo). A-klinikan palvelut ovat nopeasti saatavilla nykytilanteessa ja yhteistyö on toimivaa.

Tornio	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Avohuollon sijoituksia	30	14	29	40	36	39
Kiireellisiä sijoituksia	20	13	11	12	19	13
Huostaanottoja	6	9	2	2	4	4
Lastensuojeluilmoituksia	346	322	436	552	535	570
Avohuollon asiakkaina olleiden määrä	228	198	222	220	226	208
Vuoden aikana sijoituksessa olleiden määrä	47	54	71	88	88	91

Lapin alueellinen työllisyyskokeilu tuotti hyviä tuloksia ja uusia toimintamalleja ja työllisyys koheni Torniossa merkittävästi vähentäen ns. ”Kelan sakkomaksuja” 15 % edellisvuoteen nähden.

Laki kotouttamisen edistämisestä (1386/2010) on tullut voimaan 1.9.2011. Laki velvoittaa kuntia järjestämään kotouttamispalvelut kaikille maahanmuuttajille ja laatimaan kotouttamisohjelman kotoutumisen edistämiseksi ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi.

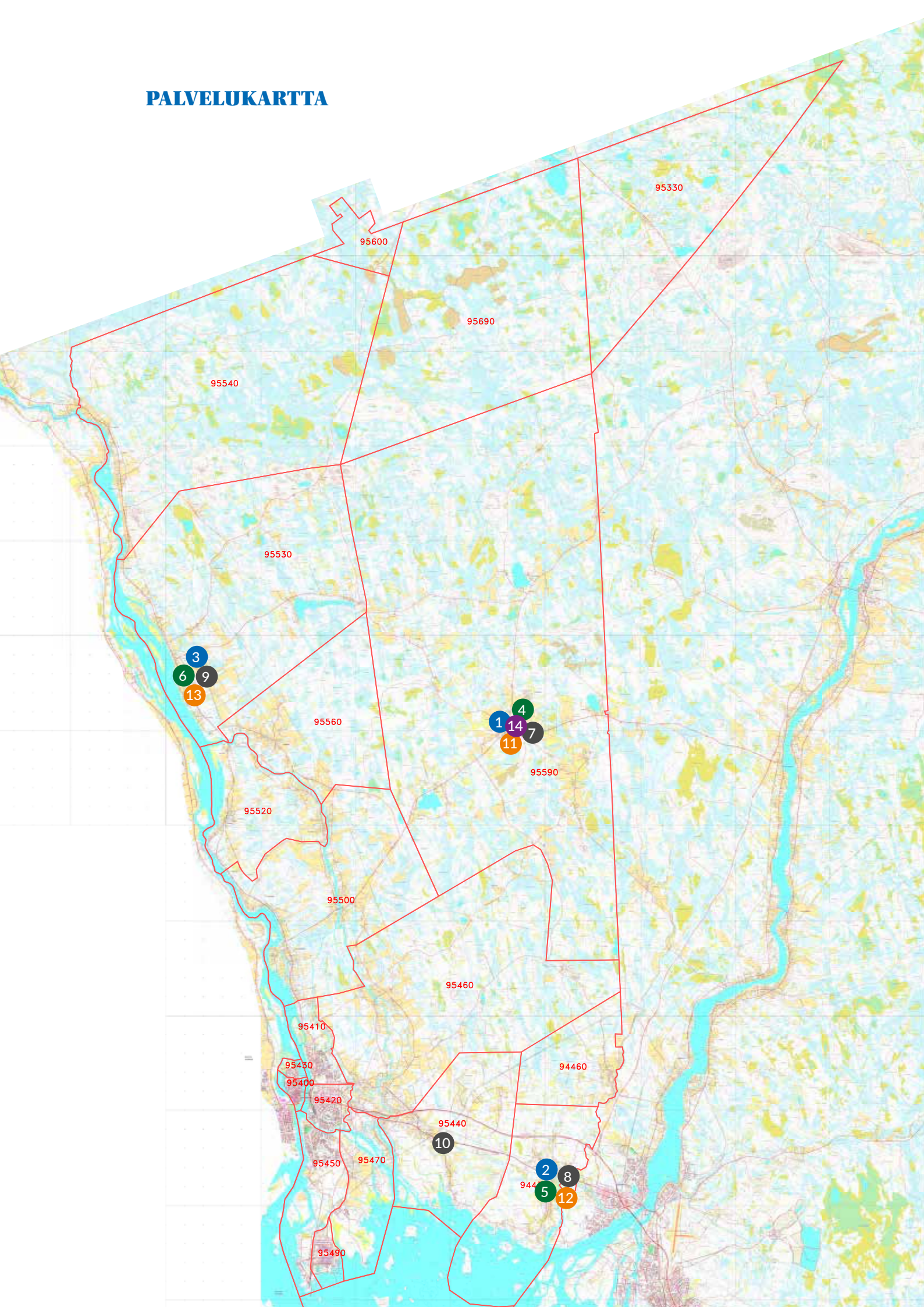
Väestön ikääntyminen näkyy myös vammaispalveluissa. Hoitovuorokaudet lisääntyvät, kun asiakkaat ikääntyvät. Toisaalta kehitysvammaisten vanhempien ikääntymisellä on myös vaikutusta, sillä kehitysvammaisista noin 50 % asuu vanhempiensa kanssa.

Tarkastuslautakunta

Perheneuvolan asiakaspaine on suuri ja haasteita lisäsi se, että sinne ei saatu rekrytoitua viime vuonna toista psykologia. Muutoinkin asiantuntijoiden rekrytoinnin ollessa vaikeaa on kaupungin satsattava kaupungin houkuttelevuuteen työpaikkana, jotta hyviä työntekijöitä ei menetetä muualle.

Päihdetyö on Torniossa hoidettu verkostomaisesti ennaltaehkäisevä näkökulma huomioiden. Resurssit on suunnattu tarkoituksen mukaisella tavalla.

PALVELUKARTTA

Neuvolat

- 1 Arpela, Arpelantie 200
- 2 Kaakamo, Vanha Alapääntie 22
- 3 Karunki, Jokivarrentie 2369

Päiväkodit

- 4 Arpela, Arpelantie 200
- 5 Kaakamo, Vanha Alapääntie 22
- 6 Karunki, Jokivarrentie 2369

Koulut

- 7 Arpelan alakoulu, Arpelantie 200
- 8 Kaakamon alakoulu, Vanha Alapääntie 22
- 9 Karungin alakoulu, Jokivarrentie 2369
- 10 Kyläjoen alakoulu, Laivaniementie 32

Kotihoidon tiimin toimipisteet

- 11 Arpela, Arpelantie 166
- 12 Kaakamo, Vanha Alapääntie 22
- 13 Karunki, Jokivarrentie 2369

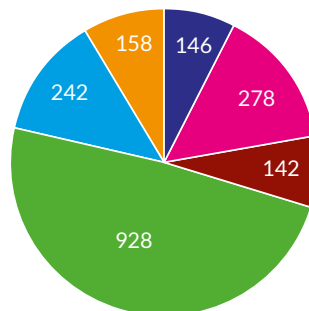
Palvelukodit

- 14 Arpelan pienkoti Rauhala, Arpelantie 166

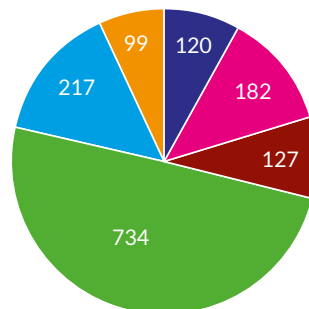
Ikäjakauma

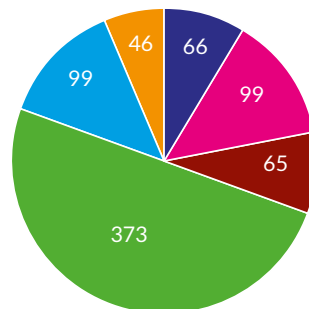
Kaakamo
(Kaakamo-Kyläjoki-Laivaniemi-Ruottala)
väkiluku 1 894

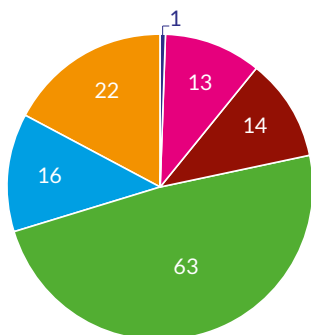
Vojakkala
(Vojakkala-Ala- ja Ylivojakkala)
väkiluku 1 479

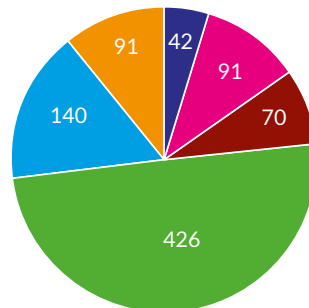
Liakka
(Liakka-Yliliakka-Kourilehto)
väkiluku 748

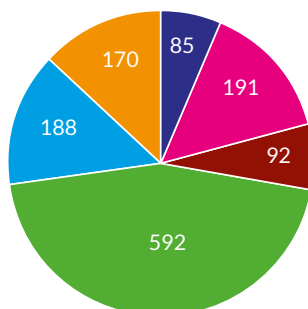
Aapajärvi
(Aapajärvi-Palovaara)
väkiluku 129

Arpela
(Arpela-Kantojärvi-Könölä-Sattajärvi)
väkiluku 860

Karunki
(Karunki-Aapajoki-Kukkola-Korpikylä)
väkiluku 1 318

95430

5

20

21

95400

23

27

26

TORNIO

7

4

2

9

24

95420

1

18

13

25

12

Pudas

10

19

11

6

15

Alatornio

16

8

Pirkkiö

17

95450

Hellälä

95470

Niittyiete

Neuvolat

- 1 Hannula, Pohjolankatu 7
- 2 Kiviranta, Tapiolantie 8
- 3 Suensaaren neuvola ja ehkäisyneuvola, Sairaalakatu 1

Päiväkodit

- 4 Isopalo, Isopalontie 41
- 5 Juhannussaari, Juhannuskatu 8
- 6 Kalliopudas, Thurevikinkatu 35
- 7 Kiviranta, Kivirannantie 3
- 8 Kokkokangas, Mekaanikonkatu 6
- 9 Liikuntapäiväkoti Touhula (yksityinen), Torpin rinnakkaiskatu 1
- 10 Musiikkipäiväkoti Pilke (yksityinen), Kirjohaudantie 1
- 11 Pirkkiö, Kyröntie 12
- 12 Putaan vuoropäiväkoti, Länsipohjankatu 17

Koulut

- 13 Hannulan alakoulu, Viidankatu 27 A
- 14 Kivirannan alakoulu, Tapiolantie 8
- 15 Kokkokankaan alakoulu, Holmantie 21
- 16 Näätsaaren alakoulu, Näätsaarentie 166
- 17 Pirkkiön alakoulu, Aittamäentie 25
- 18 Putaan yläkoulu, Hannulankatu 7
- 19 Raumon yläkoulu, Raumontie 100
- 20 Seminaarin alakoulu, Seminaarinkatu 16
- 21 Tornionseudun erityiskoulu, Seminaarinkatu 16

Kotihoidon toimipisteet

- 22 Hoitotarvikejakelu, Kotihoidon palvelutarpeen arviointi, Kotisairaala, Muistihoitaja, Sairaalakatu 1
- 23 Juhannussaari, Kirkkotiimi, Keskikatu 36 C
- 24 Kiviranta, Torppi, Verkkotehtaankatu 8
- 25 Pudas, Hannulankatu 7 C
- 26 Suensaari, Kauppakatu 12

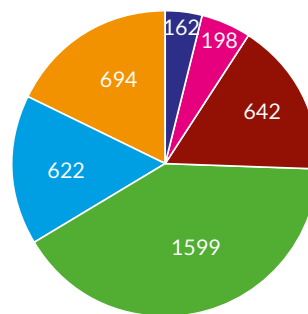
Palvelukodit

- 27 Pihlajakoti, Keskikatu 36 C

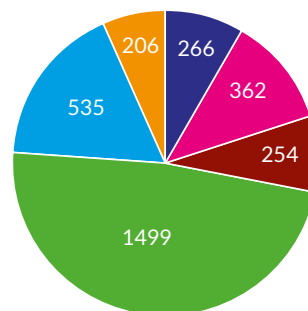
Ikäjakauma

0-6 v.	25-64 v.
7-15 v.	65-74 v.
16-24 v.	yli 75 v.

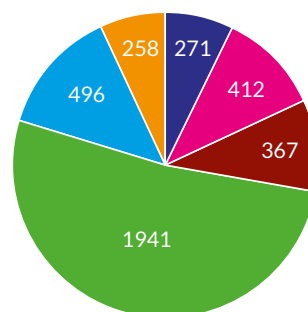
Suensaari
(Suensaari-Juhannussaari)
väkiluku 3 917

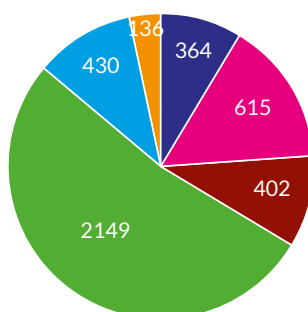
Kiviranta
(Kiviranta-Särkinärä)
väkiluku 3 122

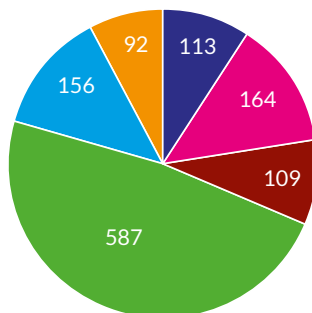
Pudas
(Pudas-Palosaari-Luotomäki-Torppi-Miukki)
väkiluku 3 745

Pirkkiö
(Pirkkiö-Puuluoto-Röyhtä-Kokkokangas-Vanha Pirkkiö)
väkiluku 4 096

Raumo
(Raumo-Ruohokari-Pihlajasaari)
väkiluku 1 221

SIVISTYSPALVELUT

Yleistä

Sivistyspalvelujen toimialaan kuuluvat varhaiskasvatuspalvelut, peruskoulutus, nuorten ja aikuisten koulutus sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen lisäksi Aineen taidemu-seo. Sivistyspalvelujen toiminnallisina tavoitteina on tuottaa ja kehittää monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus- ja perusopetuspalveluita sekä nuorten ja aikuisten kou-lutuspalveluita. Myös tarjota ja kehittää kulttuuri-, nuoriso-, vapaan sivistystyön- ja liikun-nan palveluja ottaen huomioon kuntalaisten tarpeet ja toiveet. Elämänlaatulautakunnan osalta talousarvio ylittyi tilinpäätöksen mukaan 127 000 euroa. Sivistyslautakunnan alaisten toimintojen osalta päivähoidon palvelusetelien ylitys oli talousarvioon nähden 432 000 euroa ja henkilöstökulujen osalta 44 600 euroa.

Varhaiskasvatus

Perheille parasta – työiloa työntekijöille -hankkeen yhtenä uutena palvelutuotantomal-lina vuonna 2018 oli neuvolan ja varhaiskasvatuksen toteuttama 2-vuotistapaaminen perheen kotona. Tällä korvataan aiemmin neuvolassa pidetty 2-vuotistarkastus sekä varhaiskasvatuksen kahden vuoden ikään kuuluva varhaiskasvatussuunnitelmakeskus-telu (vasu). Lapsi voidaan tavata luontevasti omassa ympäristössään. Tapaamisella myös tuetaan perheen arkea ja edistetään neuvolan ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä.

Varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä sekä tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhais-kasvatuslain 5 § 4 momentin mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasva-tusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhtey-det. Tornion kaupungin vuoden 2018 talousarvion mukaan pyritään siihen, että päivä-hoito järjestetään lähipalveluna. Lähipalveluna toteutettavan päivähoidon tarkoituksena on tukea asuin ympäristön viihtyisyyttä ja vetovoimaa sekä palvelu alueiden tarpeita.

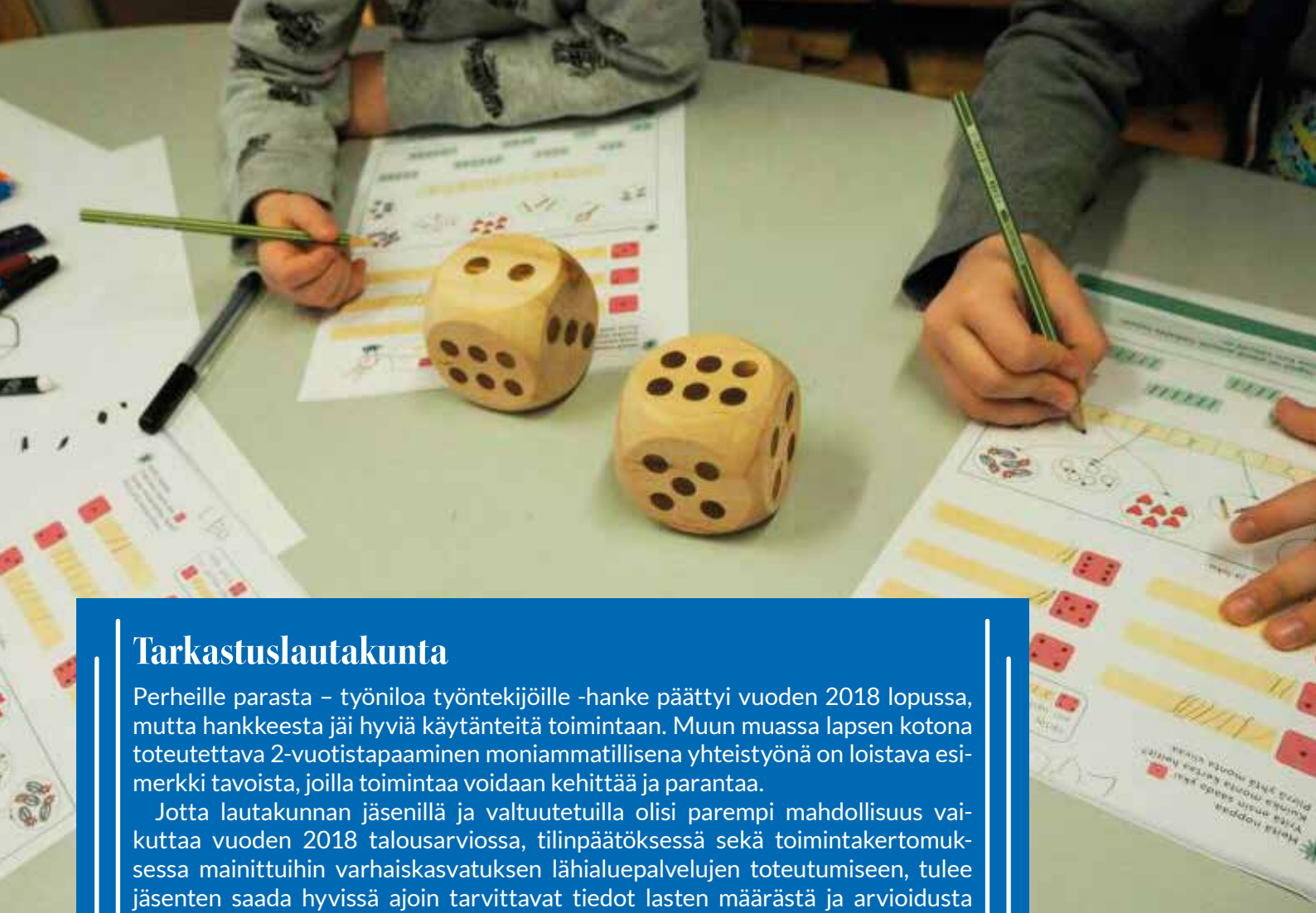
Perhepäivähoitajien määrä on vähentynyt vuodesta 2016, jolloin Torniossa oli vielä 20 perhepäivähoitajaa. Vuonna 2017 oli neljätoista vakituista ja yksi määräaikainen. Vuoden 2018 loppupuolella määrä oli neljätoista vakituista hoitajaa sekä yksi määräaikainen hoi-taja. Perhepäivähoitajien eläköitymisen ennustetaan olevan suurimmillaan vuonna 2021.

Perhepäivähoitajien määrän vähenemiseen ja osin myös tämän takia kasvaneeseen päivähoidon kysyntään on vastattu laajentamalla palvelusetelitoimintaa. Palveluseteli edistää valinnanvapautta ja mahdollistaa palveluiden hankkimisen yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Päiväkoti Touhulan lisäksi kaupungissa aloitti syksyllä 2018 toinen yksityinen päiväkoti, Pilke. Maksujärjestelmä Touhulassa on päiväperusteinen. Pilkkeessä ja kau-pungin omissa päiväkodeissa se on hoitoaikaperusteinen (tuntiperusteinen).

Esiopetus siirrettiin Kaakamossa ja Kyläjoella hallinnollisesti rehtoreiden alaisuuteen, ja siksi onkin luontevaa, että esiopetus siirtyy päiväkodin tiloista alakouluihin. Tavoit-teena on, että Torniossa esiopetus siirtyy kokonaisuudessaan koulujen yhteyteen vuo-teen 2020 mennessä, jolloin siitä syntyy lapsille luonteva siirtymä alakouluun.

Peruskoulutus

Meri-Lapin alueellinen opetussuunnitelma, joka perustuu opetushallituksen peruskou-lun valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan, otettiin vuonna 2018 käyttöön lähes kaikilla peruskoulujen luokka-asteilla. Opetussuunnitelman mukaan oppilaan rooli muuttui aktii-viseksi toimijaksi, itselleen tavoitteita asettavaksi ja ongelmia ratkaisevaksi koululaiseksi. Opetussuunnitelman tavoitteena on taata oppilaille tarpeelliset taidot ja tiedot sekä in-nostaa heitä oppimaan kehittämällä peruskoulun oppimisympäristöjä ja työtapoja.

Tarkastuslautakunta

Perheille parasta – työniloa työntekijöille -hanke päättyi vuoden 2018 lopussa, mutta hankkeesta jäi hyviä käytänteitä toimintaan. Muun muassa lapsen kotona toteutettava 2-vuotistapaaminen moniammatillisena yhteistyönä on loistava esimerkki tavoista, joilla toimintaa voidaan kehittää ja parantaa.

Jotta lautakunnan jäsenillä ja valtuutetuilla olisi parempi mahdollisuus vaikuttaa vuoden 2018 talousarviossa, tilinpäätöksessä sekä toimintakertomuksessa mainittuihin varhaiskasvatuksen lähialuepalvelujen toteutumiseen, tulee jäsenten saada hyvissä ajoin tarvittavat tiedot lasten määrästä ja arvioidusta määrän kehityksestä. Edellytyksenä on, että virkamiehillä on tarvittavat tilastot käytettävissä. Tavoitteena tulee olla, että kaikki halukkaat lapset voivat saada päivähoitopalveluja oman asuinalueensa läheltä tai tarpeidensa mukaisesti. Hoitosopimusten yhdenmukaisuuteen koko kaupungin alueella tulee kiinnittää huomiota. Tornion kaupungin talousarvion 2018 mukaan maankäyttö- ja kaavoituspolitiikassa tulee huomioida päivähoidon ja koulujen sijainti sekä kantokyky.

Esiopetuksen siirtymistä hallinnollisesti rehtoreiden alaisuuteen ja koulujen yhteyteen nähtiin hyvänä käytäntönä ja sitä tulee jatkaa.

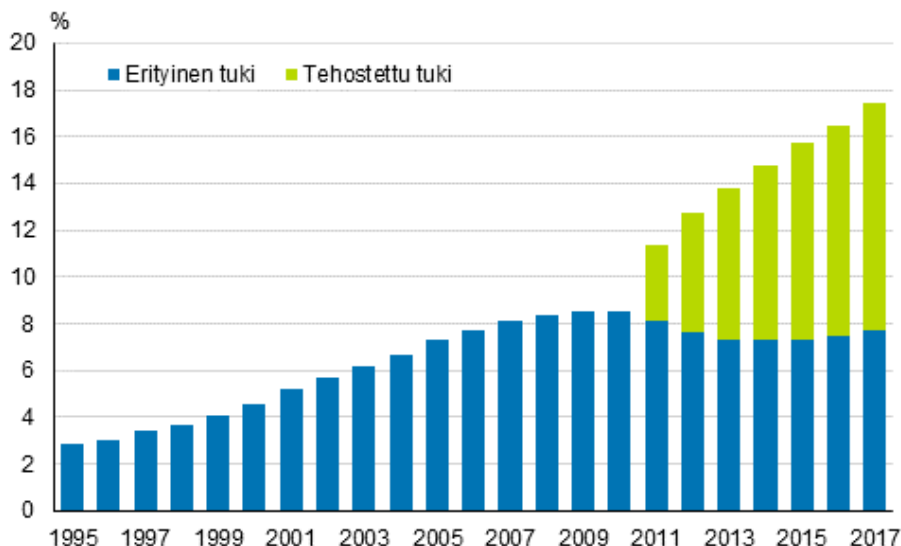
Uusi opetussuunnitelma korostaa arviointimenetelmien monipuolisuuden lisäksi myös arviointia, joka ohjaa ja edistää oppimista. Opetussuunnitelman mukaan arvioinnin tulee olla jatkuvaa ja läpinäkyvää. Oppilaan opintojen edistymisestä on annettava riittävän usein tietoa oppilaalle ja huoltajille ja palautetta on annettava muullakin tavoin kuin todistusten avulla.

Uusi opetussuunnitelma on muuttanut opettajuutta. Opettaja ei ole enää yksistään tiedon välittäjä, vaan opettajan rooli on muuttunut oppilaita ohjaavaksi. Tämä asettaa haasteita henkilöresurssien riittävyyteen, opettajien koulutukseen sekä riittävien tukitoimien kohdentamiseen niitä tarvitseville opettajille. Kouluissa onkin otettu käyttöön tutoropettajatoiminta sekä digitutoritoiminta, joiden avulla voidaan paikallisesti tukea opettajia. Uuden opetussuunnitelman mukaan oppilaita tulee tukea opinnoissaan sekä huomioida erilaisten oppijoiden yksilölliset tavat oppia. Uuden opetussuunnitelman vaatimusten yhteensovittaminen koulun resurssien kanssa voi joissain tapauksissa olla haasteellista.

Peruskoulun tulee taata kaikille yhtäläiset mahdollisuudet oppimiseen. Erilaisten oppijoiden sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten huomioiminen arjessa vaatii

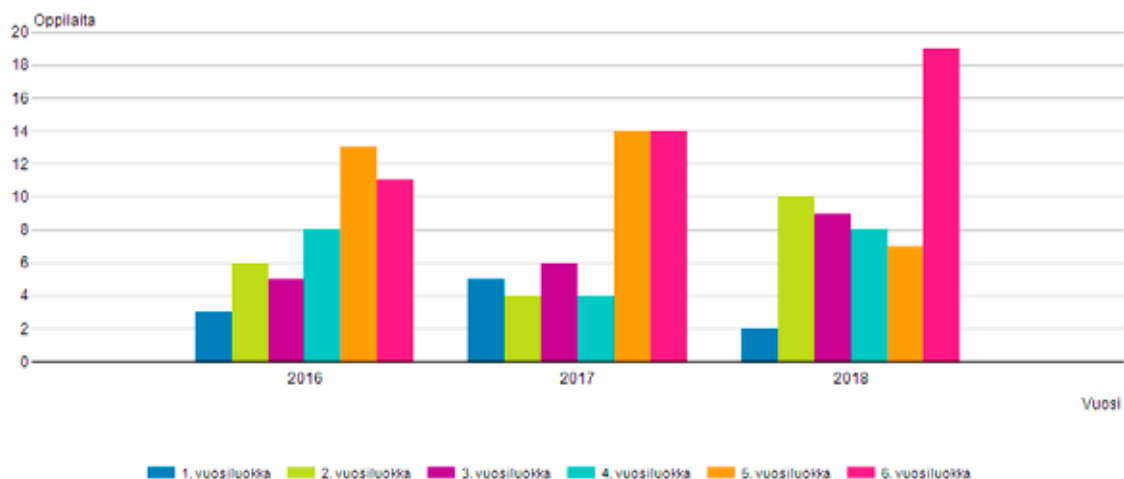
moniammatillista yhteistyötä kaupungin eri viranomaisten kanssa. Oppilaan oman aktiivisuuden vaatimus ja lisääntynyt vastuun omasta oppimisesta voivat yläkoululla aiheuttaa varsinkin poikien syrjäytymiskehitystä, jota Tornion kaupunki on ryhtynyt torjumaan räätälöimällä henkilökohtaisia opintopolkuja koulupudokasuhan alla oleville oppilaille. Tilastokeskuksen tilaston mukaan valtakunnallisesti yhä useampi peruskoululainen saa erityistä tai tehostettua tukea. Sekä erityisen että tehostetun tuen saajista valtaosa on poikia.

Tilastokeskuksen valtakunnallinen tilasto erityistä tai tehostettua tukea saavista peruskoululaisista vuosina 1995 - 2017

Tornion kaupungin alakoulujen erityistä tukea saavien oppilaiden määrä on esitetty alla olevassa kaaviossa. Kaaviosta käy ilmi, että vuonna 2018 erityisesti 6. vuosiluokan erityisen tuen tarvitsijoiden määrän kasvu.

Erityisen tukea tarvitsevat 1.-6. luokan oppilaat Torniossa vuosina 2016-2018

Lähde: Tilastokeskus

Tarkastuslautakunta

Opetushenkilöstön samoin kuin muun henkilöstön jaksamiseen tulee kiinnittää huomiota ja tukitoimien tulee olla riittäviä. Opettajien verkostoitumista ja yhteistyötä saman koulun kollegoiden sekä myös toisten koulujen opettajien kanssa tulee kannustaa. Eri puolilla kaupunkia sijaitsevien koulujen tasapuoliseen mahdollisuuteen käyttää digitaalisia oppimisympäristöjä tulee kiinnittää huomiota, samoin kuin riittävien digitaalisten laitteiden sekä toimivien tietoverkkojen saatavuuteen. Myös muiden palveluiden tulee olla keskustan ulkopuolella olevissa kouluissa yhtä lailla saatavilla kuin keskustan kouluissa.

Kouluille tulee taata riittävät resurssit syrjäytymisvaarassa olevien oppilaiden auttamiseksi. Poikien syrjäytymisuhkaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Koulunkäyntiavustajat ovat opettajan työparina osoittaneet tarpeellisuutensa. Oppilashuollon toimenpiteitä tulee kohdistaa erityisesti koulupudokas- ja syrjäytymisuhan alla olevien oppilaiden auttamiseen. Torniossa hyväksi havaittua moniammatillista toimintaa oppilaiden auttamiseksi tulee kehittää ja jatkaa.

Toisen asteen koulutus

Lukiokoulutus

Lukion opiskelijamäärä on pysynyt pääpiirteissään aikaisempien vuosien tasolla. Lukiota eronneiden määrä kasvoi hieman, mutta heidät voitiin ohjata ammattiopisto Lappiaan. Lukio kärsii edelleenkin tilojen puutteesta, eikä siihen näytä olevan pikaista parannusta.

Annetun opetusresurssin ja talousarvion yhteensovittaminen aiheutti sen, että talousarvioon pääsemiseksi jouduttiin tarjottavan opetuksen määrää hieman vähentämään. Arviointikertomusvuonna talousarvion ylitys oli 2,1 prosenttia. Ylitys kohdistui henkilöstömenoihin.

Uusi lukiolaki astuu voimaan 1.8.2019 ja sen vaatimuksiin varautuminen on aloitettu jo vuonna 2018. Uuden lukiolain mukaan lukioissa on annettava erityisopetusta, mahdollisuutta kansainvälistymiseen ja korkeakouluopintoihin.

Tarkastuslautakunta

Lukion opiskelijamäärä on pysynyt jokseenkin samana kuin aikaisempinakin vuosina. Lisätilaa tarvittaisiin edelleen esimerkiksi opiskelijakunnalle. Tarjotun opetuksen määrää jouduttiin arviointikertomusvuonna supistamaan, jotta talousarvioissa voitiin pysyä. Tornion yhteislyseon lukiossa on etupainotteisesti aloitettu jo vuonna 2018 valmistautuminen uuteen lukiolakiin, jonka mukaan lukioille tulee lisää velvoitteita opiskelijoiden osalta.

Kirjastotoimi

Vuoden 2018 aikana saatiin valmiiksi selvitys Meri-Lapin seutukirjaston perustamisesta Simon kunnan sivistyslautakunnan aloitteesta. Selvitystyön lopputulema oli, ettei seutukirjasto ole taloudellisesti kannattava vaan on selkeämpi jatkaa omina kirjastoina tiivistä yhteistyötä tehden. Tämä selkeyttää myös Tornion kirjaston palvelujen kehittämistä tulevina vuosina.

Arviointikertomusvuonna täytettiin kirjastoautonkuljettajan toimi, mikä takaa kirjastoautotoiminnan jatkuvuuden henkilöstön osalta. Uuden kirjastoauton hankinnan valmistelut on aloitettu vuoden 2018 aikana.

Kirjastoaineistokulut/asukasluku Torniossa ja vertailukunnissa vuosina 2016-2018

Vuosi	Tornio	Kemi	Keminmaa	Raahe	Iisalmi
2016	4,60	6,06	7,50	5,83	7,47
2017	4,45	6,42	8,94	5,59	7,36
2018	4,84	6,69	7,83	6,52	8,19

Lähde: tilastot.kirjastot.fi

Tarkastuslautakunta

Kirjaston toiminta on pysynyt vakiintuneena ja uuden kirjastoauton hankinta takaa palvelujen saatavuuden myös taajama-alueen ulkopuolelle. Kirjaston asiakaskunnan aktivointi mm. kyselyjen kautta auttaa kehittämään kirjaston aineistotarjontaa ja toimintaa entistä houkuttelevammaksi huomioiden eri asiakasryhmät.

Aineen taidemuseo

Aineen taidemuseo on seutu- ja valtakunnallisestikin tunnettu ympärivuotinen kulttuurikohte ja vetovoimatekijä. Yhteistyö Tornionlaakson maakuntamuseon ja Tornion kirjaston kanssa muodostaa tunnistettavan kulttuurialojen keskittymän Tornion kaupungin keskustaan.

Arviointikertomusvuonna Aineen taidemuseo on toteuttanut monipuolisesti näyttely-, taidekasvatus- ja tapahtumatarjontaa. Aineen taidemuseo vastaanotti myös erikoispalkinnon Museoliitolta ja Suomen ICOM-komitealta.

Kävijämäärä vuonna 2018 oli 16.810, mikä on hienoista laskua edellisestä vuodesta.

Maakuntamuseo

Tornionlaakson maakuntamuseo on maakunnallinen keskusmuseo, joka käsittää maantieteellisesti alueen Simosta Muonioon sekä Haaparannan kunnan. Museolla on opetusministeriön myöntämä asema Länsipohjan maakuntamuseona. Hallinnollisesti maakuntamuseo toimii elämänlaatulautakunnan alaisuudessa.

Arviointivuoden aikana museotoiminnan jatkuvuutta ja kehittämistä on pyritty viemään eteenpäin mm. vakinaistamalla vt. museonjohtajan virkaa tehnyt työntekijä. Myös alueellinen vastuumuseo -nimikkeen (maakuntamuseo-nimike poistuu uuden museolain myötä) hakua valmisteltiin kuluneena vuonna. Kokoelman osalta valmisteltiin mm. Finnaan (verkossa toimiva kokoelmahakutietokanta) siirtymistä ja tämä työ jatkuu vuoden 2019 puolella.

Vuonna 2018 maakuntamuseon kävijämäärä oli 7.256, mikä vastaa viime vuosien kävijämäärätasoa.

Tarkastuslautakunta

Aineen taidemuseo ja Tornionlaakson maakuntamuseo ovat merkittäviä kulttuurillisia ja sivistäviä toimintoja kaupungissamme. Museoiden osin erilainen rooli vaikuttaa kävijämäärään, joten museoiden toimintaa tulee tarkastella kokonaisuutena suhteessa tavoitteisiin eikä tarttua pelkästään yhteen numeeriseen mittariin.

Maakuntamuseo on onnistuneesti aktivoinut omaa tiedotustoimintaansa mm. koulujen ja päiväkotien suuntaan. Aineen taidemuseo puolestaan on jatkanut rohkeaa profiloitumistaan museoiden toimintakentässä ja saanut tällä sekä medianäkyvyyttä että tunnustusta erikoispalkinnon muodossa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto toimii elämänlaatulautakunnan alaisuudessa. Sen toiminta perustuu pitkälti valtionosuusjärjestelmiin. Edellisiin vuosiin verrattuna kurssimäärää on ollut nousujohteinen ja asetettujen tavoitteiden mukainen. Osallistujien määrässä ei kuitenkaan arviointikertomusvuonna päästy tavoitteeseen, vaan osallistujamäärä oli hivenen laskenut. Osittain tätä selittää vuoden 2017 Suomi 100-juhlavuosi, johon kuului paljon yksittäisiä luentoja ja muita tilaisuuksia, jotka aktivoivat laajemmalti torniolaisia ja lähikuntien asukkaista.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen tehtävä on järjestää monipuolista toimintaa torniolaisille nuorille. Hallinnollisesti nuorisotoimi on elämänlaatulautakunnan alaisuudessa. Toimitiloja ovat nuorisotiedotuspiste Aaltonen ja Taukotupa Suensaaressa, Messi Kivirannalla, Nuorkka Puutaalla, Konkka Kokkokankaalla. Messin tiloissa toimii myös pelitalo Serveri. Toimitilojen lisäksi nuorisotoimi tekee aktiivisesti mm. etsivää nuorisotyötä, koulunuorisotyötä sekä hanke- ja projektitoimintaa nuorten parissa. Hankkeisiin ja projekteihin on haettu ulkopuolistakin rahoitusta ja niitä on saatu kiitettävästi.

Kävijämäärä on arviointikertomusvuonna ollut tilojen osalta 12.514 (v. 2017 vastaava luku 9.096) ja kokonaisasiakasmäärä reilut 46.000, mikä osoittaa nousujohteista tavoitettavuutta ja nuorten kiinnostusta järjestettyyn toimintaan viime vuosiin verrattuna.

Kaupunginhallituksen asettaman nuorisoneuvoston toimintasääntö päivitettiin kaupunkistrategian mukaiseksi 1.10.2018. Nuorisoneuvoston tarkoituksena on mm. parantaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ja tuoda nuorten ääni esiin koukoksissa. Nuorisoneuvostoon kuuluu 21 varsinaista jäsentä sekä seitsemän varajäsentä, jotka ovat iältään 13-25-vuotiaita. Heidät valitaan vaaleilla kahden vuoden välein. Kaupunginhallitus vahvisti 17.12.2018 nuorisoneuvoston vaalin toimikaudelle 2019-2020.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimen osalta Tornio-viikon ilmeen uudistaminen Tornio-päiviksi oli näkyvin muutos kulttuuritapahtumatarjonnassa kuluneena vuonna. Myös Tornio-päivien päätahtuman siirtäminen Victorian torille toi konseptille lisää kävijöitä ja näkyvyyttä. Tornio-päivien lisäksi Peräpohjolan markkinat ja Kalotti Jazz&Blues -festivaalit on vakiinnutettu näkyväksi osaksi Tornion vuotuista kulttuuritapahtumatarjontaa.

Tarkastuslautakunta

Kansalaisopiston toiminta on vakiintunutta ja käytettävissä olevat resurssit on käytetty hyvin. Nousujohteisen osallistujamäärän pysähtyminen on yksittäisen vuoden osalta ymmärrettävää, mutta on hyvä panostaa entistä enemmän kurssitoiveiden ja -tarjonnan kohtaamiseen, jotta osallistujamäärä ei hallitsemattomasti lähde laskevaan suuntaan.

Nuorisotoimi on toiminut arviointikertomusvuonna monipuolisesti ja toimintaa kehittäen, mm. useilla hankkeilla ja projekteilla. Uusiin työmuotoihin on reagoitu resurssien siirroilla ja tarvittavien paikkojen täyttämällä, mikä on hyvä merkki siitä, että nuorisotoimen työtä halutaan pitää laadukkaana ja hyvänä tulevinakin vuosina.

Kulttuuritoimi on nostanut profiliaan ja monipuolistanut tarjontaansa osin tapahtumatuottajan aktiivisten toimien kautta. Tätä kehityslinjaa on tärkeää tukea jatkossakin riittäväillä resursseilla ja yhteistyökuvioilla eri toimijoiden kesken.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi jakaantui hallinnollisesti vuonna 2017. Liikuntapaikat ja muut ulkoiset puitteet ovat teknisen lautakunnan alla, kun taas sisältöasioista ja tapahtumista päättää elämäntoimialueen lautakunta. Uimahallin remontti valmistui loppuvuodesta 2018 ja kävijämäärä on ollut alkukaudena hyvä. Uimahallin henkilöstön osalta tehtiin useita rekrytointeja arviointikertomusvuonna, joista osa ei ole valitettavasti johtanut pidempiaikaiseen työsuhteeseen.

Muuten liikuntatoimi on toteuttanut toiminnot ja tapahtumat tavoitteiden mukaisesti, mutta kehitystyö strategisten tavoitteiden mukaisesti sekä erilaiset hankkeet ovat jääneet olemattomiin mm. niukkojen henkilöstöresurssien vuoksi.

Uimahallien kävijämäärät Tornion ja Kemian uimahalleissa vuosina 2015-2018

Vuosi	Tornio	Kemi
2015	80 341	153 773
2016	82 000	150 869
2017	40 000 (tammi-elokuu)	158 990
2018	20 500 (loka-joulukuu)	134 391

Tilastotietoa liikuntaryhmistä

	Liikuntakerrat	Käyntikerrat	Henkilömäärä (eri henkilöitä)
Satsaa Itseesi (työikäisten liikunta)	262	1 994	105
Soveltava liikunta (ikäntyville ja erityisryhmille)	599	11 381	396

Uimahalli saatiin remontin jälkeen käyttöön lokakuussa 2018.

Tarkastuslautakunta

Liikuntatoimen työvoimaresurssit ja työssäjaksaminen on puhututtanut ja huollettanut paljon tarkastuslautakuntaa. Liikuntatoimen resurssit tuntuvat riittävän tarkastuslautakunnan saamien tietojen mukaan juuri ja juuri perustoimintojen pyörittämiseen. Uimahallin osalta remontti on luonut hyvät puitteet monipuoliselle harrastamiselle. On ensiarvoisen tärkeää taata hyvä palvelutaso ja työvoiman riittävyys uimahalliin sekä muun liikuntatoiminnan toteuttamiseen. Työssäjaksamisessa ollaan ääri rajoilla, mistä tarkastuslautakunta on saanut huolestuttavia viestejä, mutta toisaalta virkamiestaholta kerrotaan, että asiat ovat hyvin ja kunnossa.

Hallinnollisen jaottelun toimivuudesta ja tiedonkulusta eri hallinnollisten toimijoiden välillä ei ole saatu, joten herää huoli, että toimiiko jaottelu tällä hetkellä olevilla resursseilla kunnolla ja kuntalaisia sekä strategisia tavoitteita palvellen.

TEKNISET PALVELUT

Yleistä

Arvioinnin perusteella teknisten palveluiden toimialan tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellulla tavalla. Merkittäviä muutoksia olivat varhaiskasvatuksen laitoshuollon siirto tilapalveluille, ruokapalvelujen siirron valmistelu sekä ympäristöpalvelujen yhteistyön muutokset, kun Tervola irtaantui rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta. Teknisten palveluiden toimialalla täytettiin maanmittausinsinöörin virka sekä kunnallistekniikan suunnitteluinsinöörin ja tilapalveluiden suunnitteluinsinöörin toimet.

Teknisten palvelujen toimintatulot ylittyivät 127 000 euroa. Toimintamenot ylittyivät 42 000 euroa.

Kunnallistekniikka

Teknisten palvelujen lautakunta on hyväksynyt 26.3.2014 Tornion Vesi Oy:n kanssa laaditun katujen ja vesihuollon yleissuunnitelman vuosille 2014-2018. Suunnitelma on sisältänyt seuraavat osat: väylät ja vesihuolto sekä asfaltointi. Henkilöstövaihdosten vuoksi uutta suunnitelmaa ei ole saatu laadituksi vuoden 2018 loppuun mennessä. Tornion Vesi Oy on aloittanut verkoston kartoituksen. Teknisten palvelujen mukaan uusi suunnitelma laaditaan kesään 2019 mennessä.

Teknisten palvelujen lautakunta on hyväksynyt seuraavat katusuunnitelmat vuonna 2018:

- Kivirannalla: Heinäpolku, Karhutie, Kumpumäentie, Niittypolku, Pirkontie, Ruohopolku, Viljapolku (yhteispituus 1173 m)
- Torpissa: Verkkotehtaankatu (pituus 924 m)
- Färinmäellä: Faarisenkaari, Katrineholmantie, Kettusenkaari, Koskelankaari, Majuntie (yhteispituus 883 m)

Näistä Färinmäen kadut (30 % kohteiden pituudesta) ovat uudisrakentamista asema-kaavoitetulle alueelle ja Kivirannan sekä Torpin kadut saneerauskohteita. Ainoastaan Pirkontie löytyy yleissuunnitelmasta vuoden 2017 kohteista.

Kromitien ja Thurevikinkadun risteysalueen liittymäjärjestelyt helpottavat mm. työmatkaliikennettä Outokummun tehtaalle.

Päällystyskohteita teknisten palvelujen lautakunta on vuonna 2018 hyväksynyt 23.900m², joka on 5.900m² enemmän kuin vuonna 2017. Tämä johtuu siitä, että reunakivien korjauksiin, paikkauksiin ja kaivojen nostoon on vuonna 2018 osoitettu noin 11.000 €. Tämä on 47.000 € vähemmän kuin vuonna 2017. Talousarviossa molempina vuosina päällystystöihin on ollut varattuna 300.000 €. Päällystyskohteiden jakautuminen kaupunginosittain on pitkälti sidoksissa aiempien vuosien toteutuneisiin katusuunnitelmiin.

Teknisten palvelujen lautakunnan hyväksymät päällystyskohteet vuonna 2018 olivat:

- Torpissa: Vuotintie, Uutelantie, Lindströminmutka
- Pirkkiössä: Kromilaakson Metallimiehenkatu, Ainolanvainion Karhekuja
- Suensaarella: Torikatu, Länsiranta 2. ajorata, Hallituskatu ja Laivurinkadun risteys + kevyenliikenteen väylä, Vesaisenkatu Lapparin edustalla
- Miukissa: Rantatie + kevyenliikenteen väylä
- Lisäksi: reunakivien korjaukset, paikkaukset, kaivojen nostot

Kromitien liittymäjärjestelyt valmistuivat Thurevikinkadun ja Koskenrannantien osalta. Kevyt liikenne siirtyi alikulkutunneliinkin Kromitien ja Thurevikinkadun alitse.

Torpinmäen meluesteen rakentamissuunnitelma hyväksyttiin, rakentaminen siirtyi vuoteen 2019.

Laki yksityisistä teistä uudistuu ja uusi laki tulee voimaan 1.1.2019. Tämän seurauksena teknisten palveluiden lautakunta hyväksyi 28.11.2018 hankesuunnitelman yksityisten tienpidon kehittämiseksi Torniossa. Sen myötä tekniset palvelut on kartoittanut kaupungin kunnossapitämät (liikenteellisesti tärkeiksi arvioidut) järjestäytymättömät yksityistiet, joille ei entuudestaan ole perustettu tiekuntaa. Kartoituksen pohjalta teknisten palvelujen lautakunta on kunnan tielautakunnan roolissaan laittanut vireille tietoitukset näille teille 12.12.2018.

Kaakamon-Alaraumon venereitin kunnostamisen toisen vaiheen 1. osa valmistui vuonna 2018 välillä Pahkuri-Ruohokarinväylä. Rantaväylän hankekokonaisuus on kolmen osakaskunnan yhteinen hanke, johon kaupunki on myöntänyt tähän mennessä avustusta 93 000 €.

Tarkastuslautakunta

Katujen ja vesihuollon yleissuunnitelmassa on pitäydytty väylien, vesihuollon ja asfaltoinnin osalta vain osittain. Merkille pantavaa on, että väylien ja vesihuollon osalta yksikään vuoden 2018 kohde ei ole käynnistynyt. Asfaltointi on sidoksissa rakennusteknisistä syistä väylärakentamisen määrään pääsääntöisesti kahden vuoden viiveellä kadun valmistumisesta. Suunnitelma ei luonnollisesti ota kantaa uusille asemakaava-alueille rakennettaviin katuihin, vaan käsittelee asemakaava-alueiden katujen ja vesihuollon saneeraustarvetta. Johtopäätöksenä tarkastuslautakunta toteaa, että katujen uudisrakentaminen asemakaavoitettaville alueille ei saisi viivästyttää saneeraustarpeessa olevan katu- ja vesijohtoverkon suunnitelmallista kunnostusta. Lisäksi tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että vuoden 2019 osalta kohteita toteutetaan ilman päivitettyä yleissuunnitelmaa.

Hyväksytyjen asemakaavojen mukaisten meluesteiden toteuttaminen parantaa vilkkaiden sisääntuloväylien asumisviihtyisyyttä ja luo näin hyvää kaupunkimiljöötä.

Tarkastuslautakunta toteaa kaupungin aktiivisuuden olevan muodostumassa systemaattisemmaksi yhteydenpidossa yksityisten osalta. Tarkastuslautakunta kehottaa varaamaan tarpeeksi resursseja hankesuunnitelmassa (yksityisten tienpidon kehittäminen Torniossa) suunnitellun tiedottamisen ja tuki-toimien suhteen.

Venereittien kunnostus on tärkeä osa kuntalaisten virkistysmahdollisuuksien, merenrantakylien elävöittämissä ja tulevaisuudessa mahdollisesti myös matkailupalvelujen kehittämistä. Kaupungin tuki näissä hankkeissa näyttäisi tulevan eniten tärkeämpään rooliin hankkeen käynnistämisen ja rahoituksen varmistamisessa.

Kaavoitus ja mittaus

Raustin päiväkotia Kivirannalla koskeva asemakaava hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 9.4.2018. Lisäksi seuraavissa kohteissa Suensaassa käynnistyi asemakaavoitus:

- Raatihuoneen kortteli (7.9.1979 vahvistuneen asemakaavan päivitys)
- Lappari 2018 (21.3.2016 vahvistuneen asemakaavan päivitys)
- Pikisaari (yleinen sauna)

Puuluodon ja Röyttän kaupunginosia koskevan arktisen LNG-puiston (Arctio) strategisen osayleiskaavan valmistelumateriaali asetettiin nähtäville 23.5.2018 (kaavaluonnokset).

Kaupunginhallitus valitsi EUROPAN 14 -alueen voittajaehdotuksen 5.2.2018 jatkosuunnittelun pohjaksi. Työ on edennyt kehittämissuunnitelmavaiheeseen ja alue rakentunee laadittavien asemakaavojen pohjalta noin 10-15 vuoden kuluessa.

Tornion Suensaaren eteläkärkeen suunnitellaan "Two Cities One heart" -ehdotuksen pohjalta uutta kaupunkirakennetta.

Teknisten palvelujen kaavoitus ja mittaus -palvelualue teetätti Tornion pyöräilyolosuhteiden kehittämiseksi asiantuntijatyönä raportin, jota varten toteutettiin kesäkuussa 2018 laaja asukaskysely.

Kaavoituskatsaus 2019-2020 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 10.12.2018.

Tarkastuslautakunta

Asemakaavoituskohteet viivästyvät verrattuna voimassaolevaan maapoliittiseen ohjelmaan ja osin myös kaavoituskatsaukseen. Keskeisellä kaupunkialueella on tilanteessa 6.11.2018 kaupungin omistamia tontteja ollut tarjolla 6 kpl. Tämä on 12 kpl vähemmän kuin edellisessä kaavoituskatsauk-

sessä 17.1.2017. Tonttitarjonta siis vähenee keskeisellä kaupunkialueella. Vuonna 2017 luovutukseen tuli 17 uutta tonttia ja vuonna 2018 yhteensä 14 uutta tonttia. Maapoliittisessa ohjelmassa on lausuttu, että: "Yleisesti tontteja tulisi olla tarjonnassa koko ajan noin kahden vuoden tarpeisiin. Tornion kaupungissa se tarkoittaa sitä, että uusia tontteja tulisi saada tarjolle

vuosittain 20–30 kappaletta.” Omakotitalojen rakennuslupia on myönnetty koko kaupungin alueelle vuodesta 1994 alkaen keskimäärin 54 kpl vuosittain. Viimeisen 10 vuoden aikana niitä on myönnetty keskimäärin 37 kpl vuosittain. Tämä sisältää myös asemakaava-alueiden ulkopuolisen pientalorakentamisen.

Sekä maapoliittisessa ohjelmassa vuonna 2014 että tuoreimmassa kaavoituskatsauksessa vuonna 2018 on yksityisten omistamien rakentamattomien pientalotonttien määräksi määritely keskeisellä kaupunkialueella valmiin / rakennettavissa olevan kunnallistekniikan piirissä noin 200 kpl. Maapoliittisessa ohjelmassa on todettu seuraavaa: ”Tärkeää olisikin saada rakentamattomat tontit rakentamisen piiriin. Tämä helpottaisi myös paineita uusien alueiden toteuttamisesta, kun tontteja saataisiin rakentajille tarjolle valmiin yhdyskuntarakenteen sisältä.” Tarkastuslautakunta on vuoden 2017 arviointikertomuksessaan todennut, että markkinoinnissa ei avusteta yksityisiä tontinomistajia. Tuoreimmassa kaavoituskatsauksessa linjataan, että vuoden 2019 aikana kaupunki tulee auttamaan tyhjien tonttien markkinoinnissa yksityisiä maanomistajia.

Tornion kaupungin yhdyskuntatalouselvityksessä vuonna 2012 par-

haiten menestyneitä alueita kaupungintalouden, asukkaiden talouden, ilmastovaikutusten ja laatutekijöiden suhteen olivat: Metsola, Färinmäki, Pihlajasaari, Holmankoski / Ainolanvainio sekä vertailualue (Kivirannan asuinalueen rakentamattomat tontit). Selvityksessä todettiin, että näiden alueiden toteuttamista ennen muita alueita voidaan pitää perusteltuna. Näistä alueista on toteutettu Färinmäki ja suurelta osin myös Holmankoski / Ainolanvainio. Kaavoituskatsauksessa on Pihlajasaaren ja Metsolan osalta asetettu asemakaavoitukselle aikataulu. Kivirannan asuinalueen rakentamattomien tonttien osalta vanhan rakennuskaavan/ase-
makaavan päivitystyö sitä vastoin on pudotettu 2017-2018 ja 2019-2020 kaavoituskatsauksista kokonaan pois. Tämä aiempien kaavoituskatsausten perusteella ilmeisen tärkeäksi nähty kaavoituksellinen päivitystyö tulisi pitää kaavoituskatsauksissa esillä kaupunkirakenteen täydentämisen perusteella.

Tornion pyöräilyolosuhteiden kehittämistä koskevan raportin tulokset toimivat tulevan suunnittelun pohjana. Tämän muotoiset kyselyt vastaavat hyvin strategian tavoitteeseen hyvinvoivasta ja osallistuvasta kuntalaisesta.

Tilapalvelut

Kaupungintalon hissit uusittiin ja kaupungintalon peruskunnostuksen suunnittelu aloitettiin arkkitehtisuunnittelun kilpailuttamisella sekä virkamiehistä koostuvan valmistelutyöryhmän nimeämisellä.

Leikkikenttien kunnostamisessa on pyritty noudattamaan teknisen lautakunnan hyväksymää leikkikenttien kunnostamisen yleissuunnitelmaa.

Uimahalli avattiin yleisölle 1.10.2018.

Jätehuolto (Perämeren jätelautakunta)

Vuoden 2018 loppuun mennessä jätehuollon asiakaskortteja oli otettu käyttöön 15 052 kpl. Kasvua edelliseen vuoteen 18 % (2 318 kpl). Asiakaskortteja oli torniolaisilla talouksilla 4 801 kpl, joka on 32 % kaikkien asiakaskorttien määrästä Perämeren jätelautakun-

nan alueella. Jätehuollon perusmaksua maksavia torniolaisia talouksia oli 5 949 kpl ja loma-asuntoja 991 kpl, joten 69 % torniolaisista talouksista ja loma-asunnoista oli hankkinut itselleen jätehuollon asiakaskortin.

Vuonna 2018 vakituisista asunnoista kirjattiin asiakaskorteille 6 421 kpl jätehuollon perusmaksuun kuuluvaa maksullisen jätteen ilmaiskäyntiä Jätekeskus Jäkälässä Torniossa. Se oli 11 % edellisvuotta enemmän. Vapaa-ajan asunnoissa vastaava käyntimäärä oli 297 kpl, joka on 15 % enemmän kuin vuonna 2017. Edelleen Jätekeskus Jäkälään kaikkien asiakaskorteilla tuotavien jätekuormien määrä oli 82 % Kemin Vilmilän ekoaseman vastaavasta määrästä. Ilmaisen hyötyjätteen kuormien määrä sitä vastoin oli Jäkälässä liki kaksinkertainen kuin Vilmilässä, samoin vaarallisten jätteiden kuormien määrä oli yli kolminkertainen Jäkälässä verrattuna Kemin Vilmilään.

Muovinkeräyksen lisäämistä alueella harkitaan.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta toteaa, että jätelautakunnan tiedottaminen on hyvällä tasolla. Roskapostia -lehti ilmestyy joka kotiin ja huhtikuussa 2019 avatun asiakaskyselyn myötä tiedotuskanavat tarkentunevat entisestään. Ekopisteissä ja keräyskierroksilla esiintyvää siivottomuutta tulisi ehkäistä esimerkiksi tihentämällä tyhjennysväliä ja hyödyntämällä kesätyöläisiä näiden alueiden siivouksessa.

Ympäristöpalvelut (Meri-Lapin ympäristölautakunta)

Rakennuslupatilaston mukaan Tornion osalta myönnettyissä luvissa (354 kpl) on laskua edellisvuoteen 19 %. Näistä suunnittelutarve- ja poikkeamisratkaisujen (14/28 kpl) määrät noudattavat edellisvuoden tasoa. Myönnettyt luvat sisältävät asuntoja 46 kpl, joka on 42 % edellisvuotta vähemmän. Asunnoista 22 % (11 kpl) on kolmessa luvitetussa rivitalokohteessa.

Neuvottelut ilmanlaadun yhteisseurannan järjestämiseksi Torniossa vuosina 2020 ja 2021 käynnistettiin vuonna 2018.

Tarkastuslautakunta

Rakennusjärjestyksen mukainen ympäristökatselmus suoritettiin Torniossa viikolla 23. Ympäristölautakuntaa ei edelleenkään ole pöytäkirjojen mukaan informoitu tarkastuksen tuloksista.

KAUPUNKIKONSERNI

Tornion Energia Oy

Yhtiön liikevaihto vuonna 2018 oli 12,3 miljoonaa euroa, joka on laskenut 0,4 % vuodesta 2017. Yhtiön tulos ennen veroja oli 1,4 miljoonaa euroa, laskua edellisvuodesta 26,8 %. Kaukolämmön osalta tulos oli 972.000 euroa ja sähkönsiirron osalta tappio 111.000 euroa. Yhtiö pystyi suorittamaan tarvittavat korjausinvestoinnit investointien yhteismäärän ollessa 2,06 miljoonaa euroa. Investoinnit tullaan säilyttämään samalla tasolla ja korjausvelkainvestoinnit tullaan priorisoimaan seuraavalle viisivuotiskaudelle.

Kaukolämmön piirissä oli Torniossa 633 taloutta vuonna 2018. Tornion voimalta energiaa on hankittu 168,2 GWh. Tornioon on myyty 117,7 GWh ja Haaparannalle 42,0 GWh. Sähkönsiirron määrä oli 168,9 GWh, jossa laskua edellisvuodesta oli 2,3 %. Kaukolämmön perusmaksujen suuruus oli 16,35 % kaukolämmön myynnistä. Hinnat pyritään pitämään vuoden 2018 tasolla, mutta mahdolliset korotukset yhtiö on suunnitellut kohdistavansa perusmaksuihin. Sähkönsiirtotariffien osalta yhtiö on lisäksi suunnitellut tehomaksujen asettamista myös alle 63A sähkönkäyttöpaikoille. Fennovoiman ydinvoimalahankkeeseen yhtiö on sitoutunut 1,6 MW:n teholla.

Yhtiössä varaudutaan avainhenkilöiden eläköitymisiin. Henkilöstömäärä (25 henkilöä) tullaan säilyttämään nykyisellä tasolla.

Tarkastuslautakunta

Tornion Energia on hyvin hoidettu yhtiö talouden mittareilla katsottuna. Yhtiö tekee voittoa ja se pystyy vahvistamaan tasettaan. Näin omistajan riskit ovat vähäiset. Yhtiö kykenee tuottamaan palveluitaan edullisesti ja laadukkaasti. Näin ollen se täyttää tarkoituksensa niin asiakkaan kuin omistajan näkökulmasta erinomaisesti.

Tornion Vesi Oy

Tornion Vesi teki voittoa tilikaudella 2018 yhteensä 240 947 €. Tämä on yli kaksinkertaisesti kuin edellisenä vuonna. Yhtiön on syytä huolehtia vakavaraisuudesta, koska verkosto tarvitsee korjausinvestointeja jatkuvasti. Lisäksi vanheneva vesijohtoverkosto on riski ja yllättävien vahinkojen varalta yhtiön maksuvalmiuden on oltava riittävä. Isommat investoinnit yhtiö on hoitanut lainarahalla, jotka kaupunki on taannut. Kaupungin kannalta on tärkeää huolehtia yrityksen hyvästä taloudesta, jotta takausvastuut eivät realisoidu.

Vesijohtoverkoston kohdistuvat poistot ovat vuonna 2018 olleet 1 091 714 €. Samaan aikaan on investoitu 907 000 € vesijohtoverkkoon. Laskennallisesti vesijohtoverkon arvo on laskenut lähes 200 000 €. Tämä tarkoittaa sitä, että investoinnit eivät riitä pitämään vesijohtoverkkoa nykyisessä kunnossaan. Investoinnit olivat 95 000 € alhaisempia kuin oli budjetoitu.

Vesiyhtiön omavaraisuusaste on 15,8 %, mikä tarkoittaa sitä, että velkaa on 84,2 % yrityksen omaisuuden arvosta. Normaalisti tällaista omavaraisuusastetta pidetään heikkona.

Laskuttamatonta vettä, eli verkon vuotoja on 15,1 % kulutuksesta ja jäteveden osalta 45,1 %.

Tarkastuslautakunta

Tornion Vesi Oy:n lukujen valossa yhtiön suunnitelma selvittää verkoston todellinen kunto ja korjausvelka on hyvin oikeasuuntainen toimenpide. Kaupungin on omistajan ominaisuudessa syytä huolehtia, että yhtiö pitää taloudestaan huolta. Vanhenevan vesijohtoverkoston ylläpito yhtiön ollessa voimakkaasti velkaantunut on riski. Kaupungin kannalta vesiyhtiön strategiaa ja toimintakuvausta voisi laajentaa kattamaan paremmin huomioimaan toimintaan sisältyvät haasteet yhtiön talouden osalta. Yhtiö joutuu turvautumaan omistajan apuun, mikäli se ei selviä taloudellisista velvoitteistaan. Näin yhtiön riskit voivat realisoitua kaupungin talouteen.

Tornion Vuokra-asunnot Tornion Krunni Oy

Toimintamuotona on myydä isännöinti- ja remonttipalveluja konsernin vuokraloyhtiöille ja tukea näin vuokraloyhtiöiden toimintaa.

Tornion Palveluasunnot Oy

Yhtiö omistaa kaksi kehitysvammaisille tarkoitettua taloa, joista toinen ostettiin 2018 tammikuussa Tornion oppilasasuntola Oy:ltä. Molemmat on vuokrattu Tornion kaupungille. Toiminnassa tapahtuu muutoksia, kun valmistelut Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti Oy:n fuusioimisesta Tornion Palveluasunnot Oy:öön on aloitettu.

Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti Oy

Veljeskoti on 40 huoneistoa käsittävä talo. Käyttöaste on 99 % eli todella hyvä. Kiinteistö Oy Tornion Veljeskoti Oy tullaan fuusioimaan osaksi Tornion Palveluasunnot Oy:tä ja tämän fuusion valmistelut on aloitettu arviointikertomusvuonna. Itse fuusio tapahtuu vuoden 2019 aikana.

Tornion Vuokra-asunnot Oy

Kuluvana vuonna kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen on edelleen ollut ongelma. Toteutunut käyttöaste on ollut 85,3 %, kun tavoite on 93 %.

Kivirannan alueelta on aloitettu suunnitellusti Tapiolantien kerrostalojen purku, yksi talo/vuosi. Arvioitu purkukustannus on 385 000 €/talo, johon ARA on ensimmäisen talon osalta myöntänyt purkuavustusta 60 %. Purkusuunnitelma toteutetaan aikataulun mukaisesti, jos purkuavustus saadaan kaikkien talojen osalta. Kaikkiaan yhdeksästä kerrostalosta on suunnitelmissa purkaa viisi, ja kaavoittaa aluetta uudelleen osana laajempaa kokonaisuutta. Vuokra-asuntojen kiinteistöistä, esim. Arpelasta ja Puolaajantieltä, on tehty lisäksi myyntipäätöksiä. Myös käyttötarkoitusten muutoksia esim. vanhusten palveluasunnoiksi on aloitettu vuoden 2018 aikana.

Talousarvion mukaisista tavoitteista vuokrataso on pysynyt kilpailukykyisellä tasolla verrattuna vastaavan kokoisten Suomen kuntien ARA-vuokriin.

Tornion oppilasasuntola Oy

Tornion oppilasasuntola Oy:llä on samoin ongelmia kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen kanssa. Mm. opiskelijapaikkojen vähentyminen vaikuttaa edelleen käyttöasteeseen. Vuonna 2018 käyttöaste oli 70,4 %, kun tavoitetaso on reilut 90 %. Toimenpiteinä käyttöasteen nostamiselle ovat mm. suunnitelmat soluasuntojen muuttamiseksi yksiöiksi.

Myös yksittäisten kohteiden myyntipäätöksiä on tehty. Yhtiön heikon taloustilanteen vuoksi on laadittu tervehdyttämishjelma, johon on haettu Valtiokonttorilta talouden tervehdyttämisyavustusta.

Tarkastuslautakunta

Tornion eri vuokrataloyhtiöiden matalahkot käyttöasteet ovat edelleen haaste. Käyttöasteen nostamiseksi on eri yhtiöissä päädytty myynti- ja purkupäätöksiin tai käyttötarkoituksen muutoksiin, mikä on tässä tilanteessa perusteltua. On hyvä jatkaa kokonaissuunnittelua ja tarvekartoitusta, jotta taloudellisesti ja käyttöasteen osalta päästään tavoitteisiin. Myös piakkoin tapahtuva fuusioituminen tuonee toivottuja hallinnollisia säästöjä, mutta on samalla muistettava pitää kiinni jo olemassa olevista erityisosaamisista eri toimintojen osalta.

Bottenvikens Reningsverk Ab (BRAB)

Tornion kaupunki omistaa vuonna 1997 perustetusta yhtiöstä 65 % ja Haaparannan kunta 35 %.

Vuonna 2018 yhtiö on käsitellyt 2,6 miljoonaa kuutiometriä jätevettä, josta Tornion osuus on ollut 60,65 %. Vuosittain käsitellyn jäteveden määrä on vaihdellut 2,7 miljoonan ja 3,6 miljoonan kuutiometrin välillä. Tornion osuus käsitelystä jätevedestä on vaihdellut 58,5 % ja 62,9 % välillä. Molemmat omistajakunnat uusivat jätevesiverkostojaan, mutta verkostoon joutuvat hulevedet ovat edelleen haasteena yrityksen laitoksella. Laitokselle tulevaa jätevesimäärää pyritään omistajakuntien taholta pienentämään. Tämän seurauksena fosforin pitoisuus jätevedessä kasvaa. Samanaikaisesti sallittu fosforin pitoisuus puhdistetussa jätevedessä laskee, raja-arvo 1.7.2019 alkaen 0,5 mg/litra (aiemmin 0,7 mg/litra). Tämä lisää kustannuksia jätevedenkäsittelyprosessissa. Reduktioarvo tulee kiristymään 95 %:sta 85 %:iin 1.6.2023. Myös teollisuuden jätevedet kasvattavat pitoisuusarvoja mm. suuren tärkkelyspitoisuuden vuoksi. Lietteen kuivausaste on saatu sitä vastoin parannettua. Lääkkeitä ja huumeita ei nykyisellä prosessilla jätevedestä pystytä puhdistamaan. Rankkasateilla joudutaan jätevettä ylijuoksuttamaan Tornionjokeen.

Kemikaalit, sähkö ja korjausinvestoinnit ovat yrityksen suurimpia kulueriä. Yrityksen vapaan pääoman määrä on 14 miljoonaa Ruotsin kruunua. Ennuste vuoden 2030 vapaan pääoman määrälle on 0 Ruotsin kruunua. Kulut jäteveden puhdistamiseksi kasvavat ja tulot pienenevät. Taloudellisesti yhtiö ei ole päässyt tavoitteisiin, joten pyrkimyksenä on taksan korotus eli jatkossa laskutus todellisten kulujen mukaan. Yhtiön tavoitteena on päästä taloudellisesti stabiiliin tilaan.

Suurin yksittäinen lähitulevaisuuden investointi tulee olemaan pääjohton (huvudledning) uusiminen. Myös valvonnan automatisointi on suunnitelmassa. Parhaat käytännöt pyritään ottamaan yhtiön toiminnassa käyttöön ja kehittyvä osaaminen koetaan vahvuutena. Yhtiö on tehnyt sopimuksen Caverion Oyj:n kanssa, jonka myötä saadaan monipuolista ammattitaitoa ostopalveluna. Tämän johdosta yhtiön oman henkilöstön määrä on laskenut viidestä henkilöstä kolmeen.

Tarkastuslautakunta

Yhtiön laitteisto ja kiinteistö ovat vanhoja. Myös yhtiölle johtava tie on käyttökänsä päässä. Korjausinvestoinnit tulisivat laskemaan yhtiön kuluja tuotannossa ja myös sähkönkulutus kääntyisi laskuun.

Tornion Keilahalli Oy

Keilahallin tarkoituksena on tarjota kaupunkilaisille mahdollisuus keilailuun yksin tai yhdessä kaikenikäisille harrastajille.

Toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet ovat, että lainat saadaan hoidettua ja rahat riittävät varaosiin ja laitteiden korjauksiin. On myös huolehdittava parhaalla mahdollisella tavalla, että laitteet, välineet ja toimitilat ovat hyvässä kunnossa.

Tarkastuslautakunta

Lautakunta näkee perheiden yhteisten harrastusten merkityksen korostuvat tulevaisuudessa ja esittää, että keilahallin toiminta liitetään liikuntatoimen osaksi tarvittavin lisäresurssein, jotta kehitystyö mahdollistuu. Tällä hetkellä keilahalli toimii niukan taloudenpidon turvin eikä kehittämistyölle tällöin jää paljon sijaa. Panostus harrastustoimintaan, joka sopii kaikenikäisille ja kaiken taitoisille on merkittävä askel terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen kaupungissa.

Keilahallille ei ole asetettu paljon laadullisia tavoitteita. Lähinnä talousarviossa pysyminen on tavoitteena ja siinä on pysytty, sekä uusien keilojen hankkimiseksi on haettu kaupungilta avustusta ja avustus on saatu, jotta uudet keilat voidaan tänä vuonna hankkia.

Kiinteistö Oy Tornion Kisakoti

Kisakodille on haettu ja saatu ARA:lta myynti- ja purkulupa ja kohde on myynnissä Tornion Habita Oy:llä. Ratkaisuun on päädytty, sillä tarvetta, jonka vuoksi Kisakoti aikoinaan rakennettiin, ei enää ole. Rakennuksen kunto on huono, eikä uutta kohderyhmää ko. tiloihin ole löytynyt. Kisakodin talous on ollut täysin riippuvainen vuokratuotoista ja laskuja on jäänyt maksamatta, koska yhden asunnon vesivahingon vuoksi vuokralaisia ei enää jokaisessa asunnossa ole. Pyrkimys on pitää kaikki asunnot vuokrattuina, mutta katosta johtuvan vesivahingon vuoksi vuokraukselle on riskejä. Vesikaton uusiminen ei ole mahdollista, koska varoja ei ole.

Tarkastuslautakunta

Kisakodin osalta myynti tai purku olisi ainoa vaihtoehto, koska edellytyksiä ei ole kiinteistön korjaamiseksi tai remontoimiseksi uuteen käyttöön.

Työvoimalasäätö

Lähtökohtana on toiminnan sovittaminen tulorakenteeseen, joka ei viime vuonna toteutunut odotetusti, vaan tilinpäätös oli -4 757,22 € tappiollinen.

Vaikuttavuuden osalta tärkeimpinä tavoitteina ovat kehittyminen sosiaalisen työllistämisen yksikkönä ja nuorten ohjaaminen koulutukseen ja työelämään sekä työnantajayhteistyön lisääminen.

Asiakasmäärä pysyi edellisvuoden tasolla ja osallistujien edelleen sijoittuminen parantui 6,5 %.

Toimintaympäristön muutokset ja sosiaali- sekä terveyspalvelujen mahdolliset muutokset nähdään suurimpana riskitekijänä toiminnalle tulevaisuudessa.

Hankkeet 2018

Starttivalmennus Stara:

Hankkeen ytimessä oli toiminnallinen työote, ajan antaminen ja asiakkaan tuen tarpeen kokonaisvaltainen huomioiminen yhteistyössä asiakkaan muun tukiverkoston kanssa. Tarkoituksena oli ryhmätoimintojen tarjoaminen niin, että asiakkaalla oli hyvä syy ja tarvittava motivaatio lähteä kotoa pajalle.

Starttivalmennukseen haettiin ja saatiin myös 2,5 vuoden jatkorahoitus. Stara 2 -hanke jatkaa ensimmäisen hankkeen tuloksien perusteella kehittämistyötä vaikeimmassa asemassa olevien nuorten auttamiseksi.

Tulokset:

Asiakkaita hankkeen aikana oli 161 henkilöä. Miesten osuus valmennukseen osallistuneista oli 63 %, naisten 37 %. Starttivalmennukseen osallistuneiden asiakkaiden keski-ikä oli noin 25 vuotta. Suurimmalla osalla asiakkaista koulutus pohja oli peruskoulu.

67 % asiakkaista eteni positiivisesti suunnitelman mukaan, jota täytyy pitää kohde-ryhmä huomioiden hyvänä tuloksena.

Paluu työhön -hanke:

Hankkeeseen ohjautui kolmen vuoden sisällä 193 henkilöä, joiden kanssa työskentely toi tilanteeseen pysyväisluonteisen tai pysyvän ratkaisun 164 henkilölle eli 84,9 %:lle ryhmästä. Alla on kuvattuna keskeisimmät tulokset. Merkille pantavaa on, että kohde-ryhmän huomioiden (pitkäaikaistyöttömät = yhtäjaksoisesti yli 12 kk työttömänä olleet) palkkatyöhön työllistyneiden osuus oli 57 %. Prosentuaalisesti ja lukumääräisesti eniten asiakkaita työllistyi yrityksiin ilman palkkatukea. Toiminta jatkuu kaupungin ostopalveluna ainakin vuoden 2019 loppuun.

Kartoitusjakso -palvelu on noussut merkittäväksi palveluksi työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa ja palvelua on esitetty useaan otteeseen eri yhteyksissä Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan alueella.

Kolmen vuoden mittavan rakennustyön vaatinut ICF-luokitukseen perustuva valmennusohjelma saatiin käyttöön 19.11.2018. Valmennus-GO nimeä kantava ohjelma on merkittävä edistysaskel asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa. Säätiö elää aikaansa edellä, sillä sosiaali- ja terveysministeriön selvityshenkilöiden Tuija Oivon ja Raija Kerätären ”Osatyökykyisten reitit työelämään – etuudet, palvelut, tukitoimet” -julkaisussa 15.11.2018 suositellaan työkyvyn ja kuntoutustarpeen sekä palvelutarpeiden arvioinnin sisältöjen perustana käytettävän ICF-viitekehystä.

Lapin ensimmäinen Indie –pelipaja avattiin vuoden 2018 alussa. Pelipaja tarjoaa pelien rakentamiseen ja pelaamiseen orientoituneille nuorille sosiaalisen toimintaympäristön ja tuen, joka muutoin jää pois alalla, jossa eristäytymisen ja sitä myöten syrjäytymisen riski on tyypillinen.

Tarkastuslautakunta

Menestys hankkeissa ja onnistuminen uusien toimintamallien luomisessa ovat erittäin merkityksellisiä unohtamatta vaikutusta yksittäisten ihmisten elämään. Etenkin Kartoitusjakso-mallin kehittäminen ja saatu tunnustus sen toimivuudesta vaikuttavat siten, että sen hyödyt ulottuvat myös oman kaupunkimme ulkopuolelle ja ovat siten edistyksellistä kehitystyötä.

Työvoimalasäätiön toiminta osoittaa konkreettisesti sen, kuinka kehitystyö ja ennaltaehkäisevä työ vaikuttavat ennen muuta yksittäisten ihmisten ja heidän perheidensä elämään. Ne ovat myös satsauksia, josta on myös taloudellista hyötyä niin kaupungille, kuin koko yhteiskunnalle ja jotka täten maksavat takaisin itsensä moneen kertaan. Toimintaa tehdään ajassa, tehokkaasti ja innovatiivisesti.

Kuntakonsernin tunnusluvut vuosilta 2017 ja 2018

	Oma-varaisuus %	Suhteellinen velka-aste %	Ali- / ylijäämä / asukas	Lainat / asukas	Asukas-määrä
Vuosi 2017	37,0 %	69,6 %	1 931 €	4 625 €	21 931
Vuosi 2018	36,8 %	69,0 %	2 013 €	4 992 €	21 872

Konsernin taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste % mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. **Konsernin omavaraisuusaste 2018 on 36,8 %** (v. 2017 se oli 37,0 %). Alle 50 prosentin omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkariskiä.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi konsernin velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. **Vuonna 2018 luku on 69 %** (v. 2017 se oli 69,6 %).

Kertynyt ylijäämä/alijäämä luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tai kertynyttä alijäämää. Torniossa konsernilla kertynyttä **ylijäämää v. 2018 tilinpäätöksessä oli 44.034 milj. euroa, joka on 2.013 euroa asukasta kohden** (v. 2017 luku asukasta kohden oli 1.931 euroa). Tämä summa ei kuitenkaan ole kaupungin käytettävissä päivittäiseen rahantarpeeseen. **Kassan riittävyys on 25 päivää** (v. 2017 se oli 24 päivää).

Konsernin lainakanta 31.12. tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. **Konsernin lainakanta vuoden 2018 lopussa oli 109,2 milj. euroa** (v. 2017 se oli 101,4 milj. euroa), joten lainamäärä on lisääntynyt lähes kahdeksan miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Asukasta kohden laskettuna konsernin lainakanta vuonna 2018 oli 4.992 euroa, kun se vuonna 2017 oli 4.625 euroa.

TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN ARVIOINTI

Tornion kaupungin talousarvion ja -suunnitelman mukaan tavoitteena on kaupungin talouden tasapainottaminen. Se ei onnistunut vielä vuonna 2018, vaan tilinpäätös oli noin 1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Koko kaupunkikonsernin tilinpäätös oli puolestaan noin 485 000 euroa ylijäämäinen.

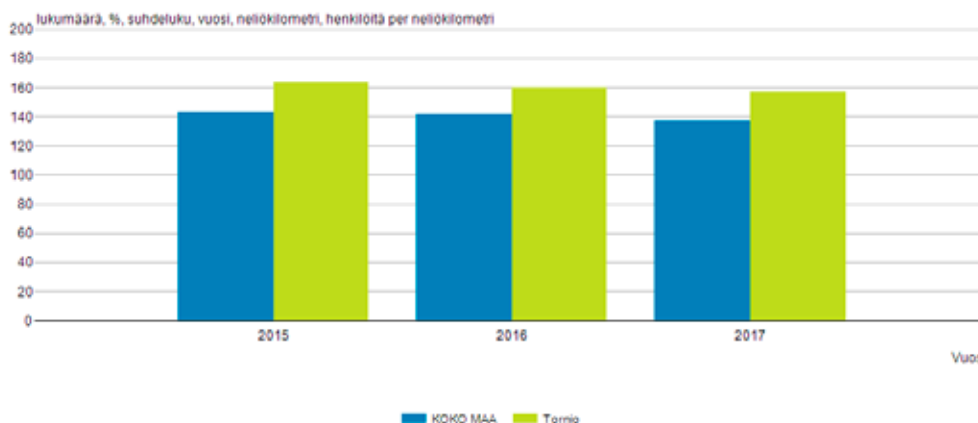
Tornion kaupungin väkiluku jatkaa vähenemistään jo seitsemättä vuotta peräkkäin, jolla on vaikutusta sekä kaupungin vetovoimaisuuteen että verotuloihin. Tilastokeskuksen tilaston mukaan Tornion asukkaiden ikäjakauma on pysynyt suurin piirtein samana vuosina 2016–2018 ja noudattelee pitkälti valtakunnallista tasoa. Taulukosta käy kuitenkin ilmi, että Torniossa valtakunnallista trendiä noudattaen väestön ikääntyminen kasvaa hitaasti.

Ikäjakauma vuosina 2016–2018, Tornio ja koko maa (Lähde: Tilastokeskus)

		2016	2017	2018
Koko maa	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	16,2	16,2	16,0
	15-64-vuotiaiden osuus, %	62,9	62,5	62,2
	65 vuotta täyttäneiden osuus, %	20,9	21,4	21,8
Tornio	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	17,8	17,7	17,4
	15-64-vuotiaiden osuus, %	61,3	60,5	60,0
	65 vuotta täyttäneiden osuus, %	20,9	21,8	22,6

Taloudellisella huoltosuhteella tarkoitetaan työllisten lukumäärän suhdetta työttömiin ja työvoiman ulkopuolella oleviin. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi vuonna 2017 sataa työssäkäyvää henkilöä kohti oli 137 ei-työssäkäyvää henkilöä. Työvoiman ulkopuolisiksi lasketaan 0–14-vuotiaat, opiskelijat ja koululaiset, varusmiehet ja siviilipalvelusmiehet, eläkeläiset sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat. Torniossa taloudellinen huoltosuhte on laskenut hiljalleen vuosina 2015–2017, mutta on edelleen koko maan suhdetta korkeampi. Kaupungin talouden kannalta olisi tärkeää, että työttömyysastetta saataisiin pienennettyä. Tornion kaupungin työttömyysaste oli joulukuun 2018 lopussa 11,3 prosenttia.

Taloudellinen huoltosuhte Torniossa ja koko maassa vuosina 2015–2017

Lähde: Väestörakenne, Tilastokeskus

Tornion kaupunginvaltuusto hyväksyi osana talousarviota taloustyöryhmän laatimat linjaukset, jotka sisältävät taloudelliset reunaehdot kaupungin talouden tasapainottamiseksi vuoteen 2018 mennessä. Kaupungin kestävyysvaje oli 2015 noin 5 miljoonaa euroa. Talousarviossa asetetut talouskehykset edellyttivät henkilöstöön kohdistuvina toimenpiteinä eläköitymisen hyödyntämistä ja tehtävien ja toimintatapojen uudelleenjärjestelyjä sekä tilapäisen henkilökunnan määrän vähentämistä.

Vuonna 2018 Tornion kaupungin ulkoisista tuloista verotulot muodostivat yli puolet. Toiseksi eniten tuloja tuli kuntien valtionosuuksista. Suurimman menoerän muodostivat palvelujen ostot, jotka kasvoivat vuonna 2018 noin 3,5 miljoonaa euroa vuoteen 2017 verrattuna.

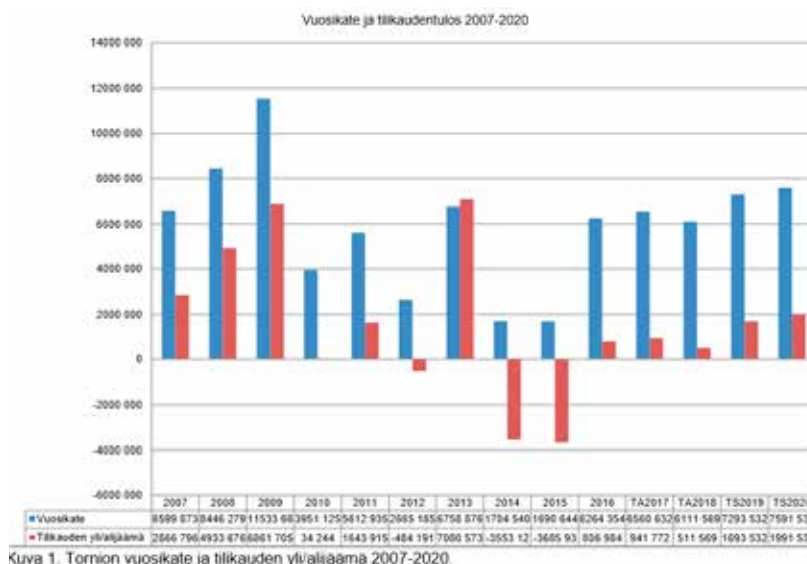
Tornion kaupungin lainamäärä asukasta kohti on pysynyt maltillisella tasolla. Kaupungin lainamäärä/asukas on vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan 2.740 €/asukas, kun se koko maassa on keskimääräin 3 051 € / asukas.

Tarkastuslautakunta

Talousarvio toteutui alijäämäisenä johtuen pääasiassa erikoissairaanhoidon ja varhaiskasvatuksen ylityksistä, joten talouden tasapainottamisessa ei onnistuttu suunnitelmien mukaan. Henkilötyövuosien osalta saavutettiin taloustyöryhmän asettama ja valtuuston hyväksymä linjaus siitä, että vuonna 2018 henkilötyövuosien määrä oli tavoitteena laskea 20 henkilötyövuotta. Työtä on tehty kaikilla toimialoilla eläköitymisen yhteydessä yhdistämällä työtehtäviä ja uudistamalla työnkuvauksia. Viime vuoden osalta henkilötyövuosien vähennys koostuu Mehiläinen Länsi-Pohjaan siirtyneistä työntekijöistä ja varhaiskasvatuksen osittaisesta siirtymisestä palvelusetelillä tuotettavaksi palveluksi. Varsinaista säästöä ei tullut eikä siten tavoitteeseen päästy, koska henkilöstömenoissa saavutetut säästöt siirtyivät ostopalveluihin.

Lukiokadulla sijaitsevan entisen Tornion yhteislyseon lukion tasearvon kertaosto 200 000 € lisäsi myös alijäämää. Investointien osalta sekä määrärahojen laskentaan että varsinkin määrärahaylitysten käsittelyyn lainmukaisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Tarkastuslautakunta kehottaa huomioimaan tilintarkastajien antamat ohjeet ja suositukset.

Alla vuoden 2018 talousarvion kaavio siitä miten Tornion kuntatalouden kehitystä on arvioitu vuoteen 2020 saakka.

PERHEILLE PARASTA – TYÖNILOA TYÖNTEKIJÖILLE

Valtakunnallistakin huomiota saavuttaneessa hankkeessa lähtökohtana oli tuottavuuden kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen lapsiperheiden palvelujen kehittämiseksi. Hanke toteutettiin yhteistyössä Lapin yliopiston kanssa ESR-rahoituksen tukeamana 1.9.2015-31.12.2018.

Henkilöstön vahva osallisuus, yhteiset tavoitteet, aito vuoropuhelu, omaan työhön vaikuttaminen ja uuteen palvelumalliin sitoutuminen olivat keskiössä hankkeen menestymisen kannalta. Kehitystyössä on elementtejä, jotka ovat muokattavissa myös muille palvelualueille ja siksi hanke on erityisen merkityksellinen ja hyödyllinen. Hankkeessa saatiin luotua uusia palvelumalleja, jotka sisältävät paljon konkreettisia muutoksia. Muutokset näkyvät henkilöstön työssä ja suoraan kuntalaisten saamista palveluissa.

Lapsen 2-vuotistapaaminen perheen kodissa on yksi merkittävimmistä ja näkyvimmistä muutoksista. Tiivistynyt yhteistyö neuvolan ja varhaiskasvatuksen välillä on ensimmäinen suuri askel. Vaikuttavuutta lisää entisestään yhteistyö perheen kanssa ja käyntien siirtäminen kotiin, jolloin on helpompi tutussa ympäristössä tunnistaa ja löytää vahvuuksia, jotka edistävät perheen terveyttä ja hyvinvointia.

Toinen konkreettinen muutos on koulunuorisotyön vakiinnuttaminen Putaan ja Raumon yläkouluille ja menetelmien kehittäminen työn edistämiseksi. Saavutettavuus ja riskien tunnistaminen on parantunut, sekä yhteistyö nuorten kanssa työskentelevien kesken on syventynyt ja lisääntynyt. Oppilaat ovat kokeneet, että nuorisotyöntekijää on helpompi lähestyä, kuin opettajaa ja se on avain ongelmien ennaltaehkäisyyn ja avun saamiseen. Koulupudokkaille yhteistyössä Työvoimalasäätiön kanssa luodun oppimispolun myötä moni sai päästötodistuksen, jonka merkitys voi olla hyvin suuri näiden nuorten elämään.

Kolmas malli on lapsiperhetyön kehittäminen. Hankkeen myötä lastensuojelun perhetyö, neuvolan perhetyö ja kotihoidon kotipalvelu yhdistettiin lapsiperheen tiimiksi sosiaalipalvelujen alaisuuteen. Tiiminä työskentelyn selkeiksi eduiksi on katsottu tarjonnan joustavuuden lisääntyminen, yhteistyön kehittyminen ja konkreettisenä tuloksena on lapsiperhetyön toimintakäsikirjan luominen, joka kokoaa yhteen lapsiperhetyön palvelukokonaisuuden, niitä ohjaavat periaatteet ja käytännön prosessit.

Harvoin saamme aikaan uudistuksia, jotka ovat sekä taloudellisia, että laatua parantavia, mutta näissä malleissa nämä tavoitteet tuntuvat kulkevan käsi kädessä. Yhteistyön kehittäminen, ”seinien purkaminen”, rohkeat uudistukset, esimiesten kouluttaminen ja motivoitunut henkilöstö ovat mahdollistaneet tämän menestyksen ja siitä tulisi ottaa oppia myös muilla palvelualueilla. Toimintatapojen muutoksessa onnistuminen edellyttää hyvää johtamista, hankkeen menestyksestä koordinoitua, työntekijöiden osallisuuden korostamista ja yhteistä tavoitetta. Kiitos kuuluu kaikille osallistuneille.

POIMINNOT

Vanhustenhoidontarve lisääntyy ja palveluiden riittävyyden osalta tilanne on jatkunut haasteellisena. Kotihoidon resurssit ovat niukat ja kotiutusproses- sissa on kehittämistä.

Tarkastuslautakunta on muodostanut palvelukartan alueemme koulu / päivä- hoito / neuvola ja kotihoidon pisteistä, jonka avulla alueellista tilannetta eri palvelujen osalta ja asukasmäärien osalta olisi helppo hahmottaa.

Työllisyyspalveluiden osalta Torniossa on otettu ohjat omiin käsiin ja lähdetty rohkeasti hoitamaan työllisyysasiaa tuomalla toimijat yhteen, verkostoitu- malla ja suoraviivaistamalla asioiden hoitoa, jonka avulla yksilöt saavat pa- rempaa tukea ja työ löytää helpommin tekijänsä ja tekijät työnsä.

Merkittävänä Haaparannan kanssa teh- tävänä yhteistyön konkretisoivana ele- menttinä on pidetty yhteistä kielikou- lua, jonka osalta tehtiin viime vuonna ratkaisu, joka kantaa rajakaupunkien ainutlaatuista yhteistä koulua myös jat- kossa.

Varhaiskasvatuksen osalla on tapahtu- nut merkittäviä muutoksia palveluiden tuottamisessa ja tarkastuslautakunta on nostanut esiin alueellisen päivähoi- don kattavuuden tarkastelun päätök- senteon tueksi.

Kuntalain mukaan kunnan on edis- tettävä asukkaidensa elämänlaatua ja hyvinvointia ja liikunta on selvästi yh- teudessa terveyteen ja hyvinvointiin. Terveydenhuoltolaki velvoittaa kuntaa seuraamaan asukkaidensa hyvinvoin- tia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Tarkastuslautakunta näkee, että liikun- nan merkitys on suuri kuntalaisten työ- kyvyn ja terveyden ylläpidossa ja esittää panostusta liikuntatoimeen yhteistyön ja kehittämistyön lisäämiseksi.

Perheille parasta - työniloa työnteki- jöille -hanke ja Työvoimalasäätiön kar- toitusjaksomalli ovat merkittäviä ke- hitystyön esimerkkejä, joiden tuloksia hyödynnetään myös muualla Suomessa. Kehitysmallit ovat saaneet merkittävää valtakunnallista huomiota.

Henkilötyövuodet ovat vähentyneet vuodesta 2016 yhteensä 76,4 henkilötyö- vuotta. Päätöksentekijöiden on kuiten- kin haasteellista seurata vuonna 2015 linjatun henkilötyövuosien vähentä- misen tavoitetta, koska palveluja on ul- koistettu ja palvelusetelitoimintaa on lisätty palvelujen tuottamiseksi.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE JA ALLEKIRJOITUKSET

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2018 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, yhtyy tilintarkastajan lausuntoon ja esittää

1. tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.-31.12.2018 ja
2. että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon (KuntaL 121 §) syyskuun 2019 loppuun mennessä siitä, mihin toimiin arviointikertomuksessa esiin tuotujen arviointien johdosta on ryhdytty.

Torniossa 27. päivänä toukokuuta 2019

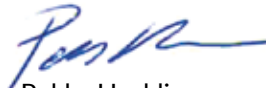
Mari Tuomaala
puheenjohtaja

Juha Berg
varapuheenjohtaja

Johanna Aarnio-Keinänen
jäsen

Pekka Hacklin
jäsen

Anne Harri
jäsen

Paavo Nygård
jäsen

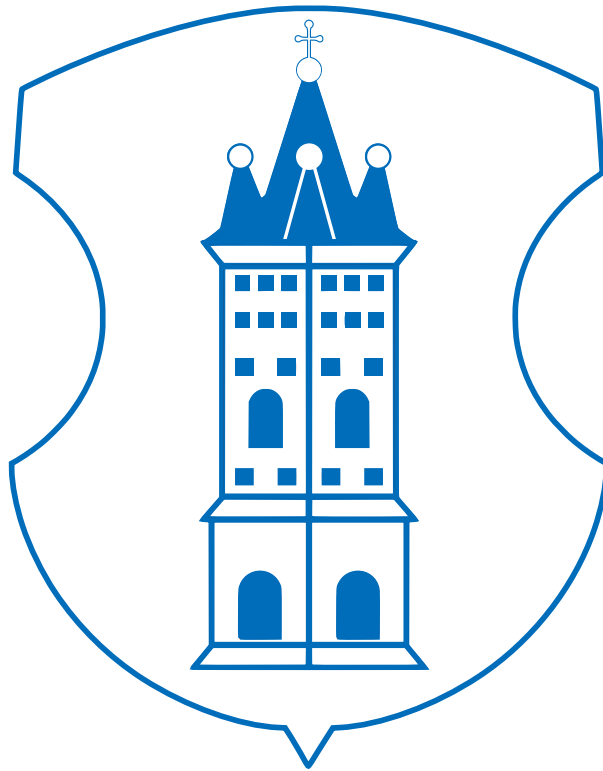
Vilho Tikkanen
jäsen

Hannu Uusitalo
jäsen

Tiina Väkeväinen
jäsen

www.tornio.fi
Suensaarencatu 4
95400 Tornio
kirjaamo@tornio.fi

Tornio

**Onnellisten asukkaiden, uudistuvien palveluiden ja
menestyvien yritysten vetovoimainen rajakaupunki.**

Tornion kaupungin tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2018